

V. évfolyam 5-6. szám

2015. május-június

Komárom-Esztergom megyei könyvtárszakmai folyóirat

(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamk.hu>

kemlib@jamk.hu

Kiadja a József Attila Megyei és Városi Könyvtár

2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** dr. Voit Pál igazgató

Felelős szerkesztő: Szilassi Andrea. **Rovatvezetők:**

Erősné Suller Ildikó, dr. Horváth Géza, Feketsné Kisvarga Anita, Kissné Anda Klára, Mikolasek Zsófia,
Nagy Edit, Szilassi Andrea, Vitéz Veronika.

Design: Török Csaba. **Műszaki szerkesztő:** Szilassi Andrea

ISSN 2062-5782

TARTALOM

Megyei körkép

Feketsné Kisvarga Anita (Tatabánya)

Csillagközi utazás Moczik Csabával4-5. oldal

Kissné Anda Klára (Tatabánya)

Miért szép? – Olvasólámpa Vázsonyi Judittal6-7. oldal

Szilassi Andrea (Tatabánya)

Tabletsuli a Netnagyi Klubban7-9. oldal

Sinkó Ildikó (Tata)

20 év Parnasszus – Utazó kézirat-kiállítás Tatán 10. oldal

Petrozsényi Eszter (Tata)

Vendégünk volt Závada Pál 11. oldal

Szűcs Katalin (Esztergom)

Posztumusz könyvbemutató Pribojszki Mátyás emlékére..... 12. oldal

Pro Urbe díjat kapott Nagyfalusi Tibor 12. oldal

Várady Eszter (Esztergom)

Petrás Mária az esztergomi könyvtárban..... 13. oldal

Anonimus (Esztergom)

Tóásó Előd és Lukács Csaba az esztergomi városi könyvtárban 13-14. oldal

Takács Tímea (Oroszlány)

Így írnak Ők – Kósa Csabával 15. oldal

Takács Tímea (Oroszlány)

Élet az élet után – R. Kárpáti Péter előadása 15. oldal

Kókai-Szabó Hedvig (Kisbér)

Az emberi kapcsolatok kulcsa az olvasás 16. oldal

Mi történt a KSZR háza táján?

Mikolasek Zsófia (Tatabánya)

Író-invázió a kistelepülési könyvtárakban 17. oldal

Benis Józsefné (Csatka)

Író-olvasó találkozó Balázs Ágnessel 18. oldal

Szluka Zsuzsanna (Súr)

Sikertörténet 18-20. oldal

Kristófné Szabó Szerafina (Naszály)

Dani a könyvtárban 20-21. oldal

Kitekintő

Nász János (Tatabánya)

Fenntartható fejlődés és globális kihívások 22-23. oldal

Szilassi Andrea (Tatabánya)

Előadásajánlat a TED-ről környezetvédelmi témában 24. oldal

Gyereksarok

Erősné Suller Ildikó (Tatabánya)

Gyermeknap 2015. 25. oldal

Erősné Suller Ildikó (Tatabánya)

Nyitott kapuk rendezvénysorozat..... 26. oldal

Goldschmidt Éva (Tata)

Remek hobbi a bélyeggyűjtés! 27. oldal

Goldschmidt Éva (Tata)

Zenei gyermekvarázs..... 28. oldal

Dományi Zsuzsa (Tata)

Rumlis Rumini, avagy kalandozás egy kisegérrel 28-29. oldal

Zimonyi Zsanett (Esztergom)

Kovács Marianna mesemondó a könyvtárban 29-30. oldal

Takács Tímea (Oroszlány)

Puszirablók Oroszlányon..... 30. oldal

Honismeret, helyismeret

Márku Mónika (Komárom)

Happy Birthday, Róma! 31-32. oldal

Varga Orsolya (Mocsa)

Visszatekintés a múltra – Rabi Lenke könyvbemutatója..... 33-34. oldal

Egyesületi élet

Kissné Andá Klára (Tatabánya)

Új elnökség az MKE élén..... 35-38. oldal

Kissné Andá Klára (Tatabánya)

A Szomolányi-gyűjtemény Tatabányán 38-39. oldal

Roncz Melinda (Somorja)

Beszámoló a szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének

szakmai napjáról 39-40. oldal

Klikk

Vitéz Veronika (Tatabánya)

Applikáció-ajánlatok 41. oldal

Megyéink könyvtárai a sajtóban

Nagy Edit (Tatabánya)

2015 április 42-44. oldal

Csillagközi utazás Moczik Csabával

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA

Április 20-án immár második alkalommal volt a vendéglőadója a József Attila Megyei és Városi Könyvtár ÖKO-esték rendezvénysorozatának Moczik Csaba, az MCE Felsőgallai AmatőrCsillagász Klub egyik vezetője. **A Fény éve, a Jupiter éve, a Föld napja és a Csillagászat napja** című előadása ezúttal is izgalmasnak ígérkezett.

Kollégánk, Nász János, az ÖKO-esték házigazdájaként a 2015-ös év csillagászati-asztrológiai jelentőségéről szólva nyitotta meg a programot. Elmondta, hogy az UNESCO által a Fény Nemzetközi Évének kinevezett esztendőben rá kell irányítanunk a figyelmünket a természetes fény jelentőségére és a mesterséges fényszennyezés kártékonyására. Az asztrológia szerint 2015 a Jupiter éve is, mely a bőséget, a pozitív gondolkodás megerősödését, az emberi kapcsolatok felértékelődését, az együttérzés intenzívebb megélését hozhatja számunkra. Április 22-e a Föld napja, április 25-e pedig a csillagászat napja. Ezek a közelgő nevezetes világnapok is jó alkalmat teremtenek olyan ismeretek elsajátítására, melyek erősítik az ökotudatosságunkat.

Moczik Csaba elsőként az MCE csillagász klub tevékenységét mutatta be. Megtudhattuk, hogy bár az amatőr csillagászat városunkban már több évtizedes hagyományokra tekint vissza, ezen a

néven még csak négy éve működik a klub, és szervez szakköri foglalkozásokat, előadásokat, távcsöves bemutatókat. Sőt, a vállalkozó kedvűek csillagos ég túrára is jelentkezhetnek, csak tájékozódniuk kell a klub honlapján.

Moczik Csaba. Fotó: Nagy Ádám.

Az előadás során a belátható univerzum legtávolabbi szélére, 13 és fél milliárd fényévnyi távolságra utaztunk Földünkől, és onnan haladtunk egyre közelebb bolygónk felé. Nem olyan régóta van lehetősége a csillagászoknak ilyen felfoghatatlanul hatalmas távolságokig „ellátni”. Ehhez szükség volt a Hubble űrtávcsőre, melyet 1990. április 24-én lőttek fel a világűrbe, és 1994 óta küldi a Földre azokat a lélegzetelállítóan gyönyörű képeket, melyek még a csillagászat iránt közömböseket is ámulatba ejtenek. A Hubble több tudományos tézis elfogadására vagy cáfolására gyűjtött információkat az évek során, és egyes vélekedések szerint többet tett az univerzum megismeréséért, mint más, korábbi eszköz.

A pillanatnyilag belátható univerzumunk széléről Földünk felé haladva a Hubble megmutatta, hogy több kettős vagy többes csillag van, mint egyes. A hatalmas galaxisok további nagyobb csoportosulásokba, úgynevezett szuperhalmazokba tömörülnek. A Szűz csillagkép például 2000 galaxist tartalmaz. Ma már arra is alkalmasak a mérőműszerek, hogy a csillagok távolságát pontosan kiszámítsák a tudósok. A vöröseltolódás nevű fizikai jelenségnek köszönhetően kimutatható, hogy a galaxisok közelednek hozzánk, vagy távolodnak tőlünk.

Az Androméda Galaxisról készült fotót a Hubble űrtávcső készítette. A kép forrása:

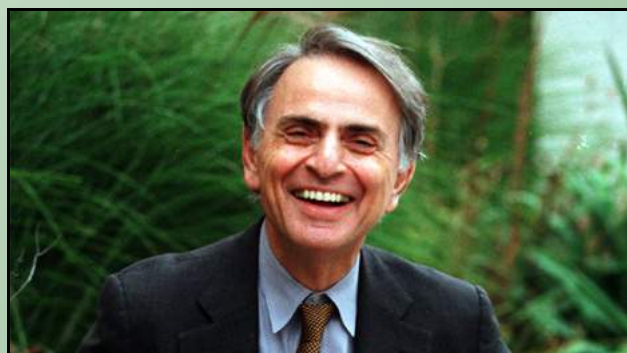
<http://www.museumofflight.org/iya-hubble>

Szűkebb otthonunk felé haladva az előadás során, eljutottunk saját galaxisunkhoz. A mi Tejút galaxisunk úgynevezett horgas spirál galaxis. „Karjaiban” hidrogénfelhők és csillagok vannak. Minden galaxist gömbhalmazok vesznek körül – tudtuk meg az előadótól. Ezek a gömbhalmazok öreg csillagokból állnak.

Sokat hallhattunk a csillagködökről. Ezek közül tiszta égbolton szabad szemmel is látható egy-egy. A legjobban talán az Orion csillagképben fedezhető fel. A ködökben gáz és por van, ezekből keletkeznek a csillagok.

Még tovább közeledve Földünk felé, 4,34 fényévnnyire tőlünk található a legközelebbi csillag, a Kentaur csillagkép Alfa Centauri, Toliman és Rigel Centauri hármascsillaga. Továbbhaladva képzeletbeli utazásunkon 19 milliárd kilométerre a Naptól találjuk a Voyager-

1 űrszondát, melyet 1977-ben indítottak el. 1990 februárjában a híres amerikai csillagász és bolygókutató, *Carl Sagan* javaslatára a Voyager-1 lefotózta a Földet, amikor 6 milliárd kilométerre volt tőle. A fotóról Sagan-nak egy azóta allegorikussá vált mondat jutott eszébe: „Egy halványkék pötty”. Ekkora távolságból nézve bolygónkat, bizony eltörpülnek napi problémáink, és felértékelődik annak tudatossága, hogy ez az egyetlen otthon van számunkra, ahol élhetünk, ahol meg vannak az élet feltételei. Ahogy Sagan egyik előadásában fogalmazott: „...Úgy tartják, hogy a csillagászat alázatosságra nevelő és jellemfejlesztő tapasztalat. Talán nincsen jobb mód bemutatni az emberi beképzeltség ostoba mivoltát, mint ez a távoli kép az apró világunkról. Számomra ez kiemeli annak felelősségét, hogy kedvesebben bánjunk a másikkal, hogy megtartsuk és ápoljuk eme halványkék pöttyöt, az egyedüli otthonunkat, melyet valaha ismertünk.”

Carl Sagan, az 1996-ban elhunyt csillagász, a Cornell egyetem professzora.

A kép forrása: www.carlsaganday.com

Megszívlelendő gondolatok ezek. Ugyanakkor reménykeltőek a legutóbbi évek űrkutatási eredményei is. Ezek szerint egyre több mérés tanúsítja, hogy a galaxisok tele vannak az élet alapanyagaival. Talán a nem túl távoli jövőben már nemcsak a science fiction irodalomban olvashatunk más bolygók földlakókkal történő benépesítéséről, vagy a földönkívüliek lakóhelyeinek megtalálásáról. Addig azonban jó volna, ha megbecsülnénk e törekeny, mégis a világegyetem kietlenségében tökéletesen működő otthonunkat – a Földet.

Miért szép? – Olvasólámpa Vázsonyi Judittal

KISSNÉ ANDA KLÁRA

Vázsonyi Judit volt a vendég az *Olvasólámpa* április 27-ei találkozásán. Az Irodalmi Rádióban – melynek közösségi tagja – rendszeresen olvassák fel verseit. Számos füzeté és könyve jelent meg eddig.

Nagy Edit klubvezető Vázsonyi Judittal. Fotó: Nagy Ádám

A mérhetetlenül szerény költő egy főállású családanya is egyben, aki egykoron óvónőként dolgozott. Egy pici tanyán él. Már gyermekkorában is írt verseket, de tudatosan csak tizennyolc éves korától alkot. Mint mondta, ha mindent megtartott volna eddigi verseiből, akkor már többkötetes szerző lehetne. Ez a cél azonban nem vezérelte őt írás közben. Önmagát nem tekinti kifejezetten költőnek. A találkozón felolvasott édesanyjáról szóló, **Angyallény** című verse mindenkit megindított. Versei a lélekhez szólnak, önnön tragédiáinak átéléséből és azok feldolgozásából születtek, pillanatokat és emlékeket idéznek. Hatással volt rá *Radnóti Miklós*, *Zalán Tibor*, *Szabó Lőrinc*, *József Attila*, valamint a – nem a középiskolából ismert – *Ady*-költészet és *Weöres Sándor* művei.

E kései költészet napi összejövetele a verseket tágabb összefüggésben is vizsgáltuk. A költészet nyelvét csak akkor lehet érteni, ha valaki maga is megpróbálkozott vele. Vázsonyi Judit az írásról ma már úgy vélekedik, hogy az asztalfiókban őrzött művek holt anyagok. Az alkotás

élvezetéhez az olvasó is kell. Elképzelhetetlen, hogy valaki csak a maga örömére írjon. Meg lehet mutatni a szomszédasszonynak, adódhat lehetőség pályázatokon keresztül, vagy folyóiratokban megjelentetve és közösségi portálokon való megosztással is.

Ungvári Tamásnak „Az írás művészete” című könyve segíthet elindulni az alkotói pályán. A klubtagok abban egyetértettek, hogy ebből a városból hiányzik az alkotói műhely és az útmutatás lehetősége a kezdők számára.

Ezért is volt jelentősége annak, hogy éppen Vázsonyi Judit kapott meghívást. Személyéhez köthetők az **Evokációk** címmel napvilágot látott mini könyvek, amelyeket szerkesztőként gondozott. Ezek pályázatok eredményeként születtek, sok alkotó bevonásával. Az első kötet hatvan, válogatott képzőművészeti alkotás képéből és ugyancsak hatvan kiválasztott vers felhasználásával jött létre. Csodaszép grafikák, festmények és egyéb művek köszönnek ránk az oldalakról a velük összhangot mutató versekkel és szövegekkel, valamennyi kötetben. Eddig három darab jelent meg az *Evokációk* sorozatban, előkészületben van a negyedik is. Minden kötet kétkezi munkával készül, így önmagában is egy műalkotás. Könyvesbolti forgalomban nem kaphatók, rendelni lehetett belőlük.

Vázsonyi Judit az Irodalmi Rádió tagjaként is elmondta gondolatait. A rádió átérzi és érti a megmutatkozás vágyát és szükségességét. Elkötelezetten kínál lehetőséget a szárnyaikat bontogató költőknek, íróknak. Sokféle témában versenyeztetnek alkotásokat, és ügyes előadói csapattal szólaltatják meg őket. Szerveznek tévéadásokat, felolvasóesteket és író-olvasó találkozókat, témaantológiákat. CD-ket is jelentetnek meg. Ez a rádió már kinőtte Miskolcot. A pályázati úton beküldött művek száma folyamatosan nő, és többségük megérdemli a nyilvánosságot. Tervezik, hogy megyei szervezeteket hoznak létre. Ennek Komárom-Esztergom megyei központját Vázsonyi Judit Tatabányán szeretné megalakítani. Van lehetőség a közösség tagjaként, tagdíjfizetéssel támogatást nyújtani az Irodalmi Rádióknak.

Fotó: Nagy Ádám

Tabletsuli a Netnagyi Klubban

SZILASSI ANDREA

Május közepén a NetNagyi Klubban ismét két témát tűztünk napirendre. Elindult egy tablet-használatot oktató sorozat – eleinte az alapvető és általános tudnivalókkal, majd a laptop-baleseteket és a károsodást eredményező veszélyhelyzeteket gyűjtöttük össze.

Kezdetnek a tabletek különféle fajtáit tekintettük át, majd összehasonlítottuk használhatóságukat a számítógéppel.

Visszatérve a költészet kapcsán feltett körkérdésre, hogy miért szép? – Hódossy Ildikó versben válaszolt. Azt hiszem, mindannyian értjük, mire gondolt.

Álljanak itt Váci Mihály sorai:

Pillérek

Csak az szóljon, ki érzi azt:

- ha néma marad, valami

nagy és szent dolgot elmulaszt.

Költő, csak azt mondd el, ami

oly fontos, hogy embertelenség

lenne azt el nem mondani.

Ha szólsz – a gondolatot mindég

mért, elhelyezett szavak tartsák,

mint pillérek a hidak ívét.

Mikből, ha több van – nem merész

az ív, de ha egyet elvesznek

a semmibe hull az egész.

A téma választását az indokolta, hogy a széles választéknak és kedvező áraknak köszönhetően ma már meglehetősen elterjedt a táblagép a magyar háztartásokban – az idősek körében is. Tapasztalataim szerint azonban vannak olyanok is, akik nem tudják megfelelően hasznosítani ezt az eszközt, ezért az újdonság varázsának elmúltával egyre inkább hanyagolják, azután meg is válnak tőle. A probléma forrása, hogy ezek az emberek a számítógép **összes** funkcióját keresik a tabletben, amit csak részben kapnak meg. Ez csalódáshoz vezethet. Másrészt a számukra érdekes és hasznos applikációk kezdetben hiányoznak az eszközről, hiszen ezeket egyénileg kell felkutatni és telepíteni.

A klub résztvevői közül nyolcan hoztak magukkal tabletet a foglalkozásra. A képen Lődi Ferencné (Tatabánya) és Czeczon Lászlóné (Budapest) látható.

Fotó: Szilassi Andrea

Nézzük, milyen dolgok okozzák leginkább a csalódásokat! A tablet használatánál mindjárt két hiányosság is szembeszökő a számítógéphez szokott felhasználóknak. Nincs billentyűzet, ezért az írás körülményesebb, lassúbb, pontatlanabb – legalábbis egy darabig biztosan. Dokumentumkészítésre, hosszabb szöveg bevitelére tehát kényelmetlen, nem ideális megoldás. Hiányzik az egér is, tehát nem lehet kattintani. Ezért az érintések többféle módját kell megismerni, és felismerni az alkalmazhatóságukat egy adott helyzetben. Hiányzik a számítógépeknél megismert jobb egeres kattintás is, melynek nyomán megjelenik egy helyi menü, amely a továbblépés lehetőségeit kínálja fel, segítve ezzel a bizonytalan felhasználókat.

Hamar szembesülhetünk azzal a kellemetlen ténnyel is, hogy alapvetően kicsi a táblagépek tárhelye. A tárolási kapacitás azonban megnövelhető külső mikro SD memóriakártyás bővítéssel. Alternatív megoldás gyanánt menthetjük fájljainkat felhő alapú tárhelyekre is. A DropBox, a Google Drive és a OneDrive rendelkezésre áll ingyen (akár együttesen is).

Hiányzik a CD-k, DVD-k lejátszására szolgáló optikai meghajtó és a normál USB port is, amely szintén akadályt jelent lemezek lejátszásához és pendrive-ok, vagy mobil internet modem csatlakoztatásához. Tudomásul kell azonban

vennünk, hogy a miniatürizált méretnek ára van! Nem lehetséges a PC minden funkcióját adaptálni.

A tabletek alapvetően médiafogyasztásra és kommunikációra vannak optimalizálva. Kitűnő képfelbontásra képesek fotóknál és mozgóképeknél egyaránt, és mindezt kiváló hangminőségben teszik. Remek megoldás még újság-előfizetésre is. A digitális verziójú lapokat ráadásul három eszközre is letölthetjük – legalábbis a DIMAG-nál. Meglepően rugalmas a megrendelés más tekintetben is. Akár egyetlen számot, vagy csupán egyetlen hetet, esetleg csak a mellékleteket is megvásárolhatjuk – a hó bármelyik napjától kezdődően. A letöltés után pedig már nem igényel internetkapcsolatot a lap böngészése.

A táblagépek előnyei, hogy mindenütt velünk lehetnek – akár észrevétlenül is. A hordozhatóság, a csekély súly és a hosszabb akkumulátor-üzemelési idő, valamint a különféle beépített funkciók és a letölthető applikációk sora kárpótlást adhatnak a hiányosságokért. Az azonban tény, hogy a legkiválóbb minőségű tablet sem válthatja ki a számítógépet, inkább csak kiegészíti digitális eszközparkunkat.

A klub háromtagú "iPad-frakciójának" két képviselője, Kovács Judit és Dodek Mihályné Tatabányáról.

Fotó: Szilassi Andrea

A szünetet követő második előadás a laptopok védelme érdekében született. Ezek az eszközök ugyanis szinte minden funkcióra alkalmasak, és a tabletekhez hasonlóan szintén hordozhatóak.

Kis helyet foglalnak, ugyanakkor minden szükséges periféria eszközt magukban foglalnak. Ha azonban meghibásodnak, igen költséges – gyakran reménytelen – a megjavíttatásuk. Az adatmentés pedig a károsodott notebookokról szintén nem garantált. Egy laptop drágább is az azonos tudású asztali számítógéphez viszonyítva. **Ezért különösen fontos, hogy előzzük meg a laptopbaleseteket!**

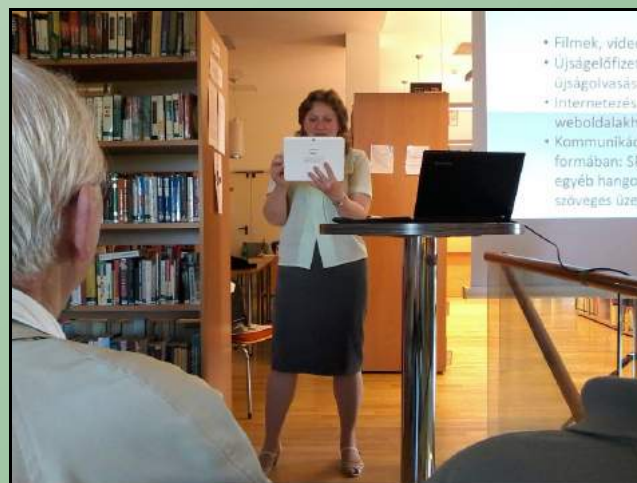
Kávé a billentyűzeten. Egy asztali gépnél egyszerű és olcsó a billentyűzet cseréje, de egy laptopnak a végét jelentheti. A kép forrása:

<http://www.tech-bods.co.uk/laptop-repairs.php>

A laptopok tiszta környezetben is szennyeződhetnek porral, állatszőrrel, növények pollenjével, amely bejuthat az eszköz belsejébe a szellőző nyílásokon és a billentyűzeten keresztül, és eltömítheti a ventilátort, továbbá érintkezési gondokat okozhat. Rendszeres takarítással ezen könnyen tudunk segíteni speciális elemes mini porszívóval, vagy háztartási porszívóhoz csatlakoztatható megfelelő kiegészítővel (alacsony szívóerőre állítva). A mechanikai sérülésektől, leejtéstől megóvhatjuk gondos odafigyeléssel. A legnagyobb veszélyt a folyadékok ráömlése jelenti. Akár vízről, akár valamilyen savas, cukros italról van szó, egyaránt kárt okoznak a notebookban, sőt, teljesen tönkre is tehetik.

Ilyen esetekben azonnal meg kell szüntetni az áramellátást, különben a víz hatására pillanatok alatt elektrolízis alakul ki a belső fém alkatrészek között. (A további teendőkre nincs univerzális, csak egyedi helyreállítási mód – a körülményeknek megfelelően.) A folyadékban található cukor és sav további ártalmat jelent, amely a száradás után (is) megmutatkozik. Vannak, akik hajszárítóval és egyéb módon próbálják elérni az eszköz kiszárítását. Lehet, hogy a folyadék felszárad, de mindeközben megolvadnak bizonyos alkatrészek, vagyis tovább romlik a gép állapota! Ha enyhébb a károsodás, és azt tapasztaljuk, hogy néhány betű leütését nem érzékeli a gép, de egyéb hibajelenséget nem tapasztalunk, akkor a billentyűzet (drága) cseréjén kívül segíthet még a Windowsban rejlő virtuális billentyűzet alkalmazása is betűíráskor.

Összefoglalva a tanulságokat: amennyiben nem rendelkezünk méregdrága, hermetikusan zárt kialakítású notebookkal, esetleg laptop-biztosítással, akkor az egyetlen helyes megoldás, ha fegyelmezetten és következetesen biztonságos távolságba helyezzük az italokat a számítógépek közeléből.

Szilassi Andrea gyakorlati bemutatóval összekötött előadást tart. Fotó: Lódi Ferencné

20 év Parnasszus – utazó kézirat-kiállítás Tatán

SINKÓ ILDIKÓ

20 év egy ember életében is jelentős, hát még egy irodalmi folyóiratéban, főleg napjainkban...

20 évvel ezelőtt Turczi István, Prima Primissima díjas költő azzal a nem titkolt szándékkal alapította a Parnasszust, hogy kezdő, tehetséges íróknak, költőknek publikálási lehetőség adassék. Az évfordulót méltó módon ünnepli a lap: a Parnasszus kézirataiból utazó kiállítás készült: 14 képzőművész által alkotott üzenőfalon 130 költő eredeti kézirata jelenik meg.

Turczi István. A kép forrása:

http://mno.hu/data/cikk/1/26/57/87/cikk_1265787/BA_20141230_0197_uj_fekvo_lead.jpg

Élő és már sajnos eltávozott költők versei olvashatók számtalan kézírasmóddal. Zöme végleges formában, de igazi csemegeként találunk áthúzott, javított szövegeket,

bizonyítván, hogy a költői mesterség egyáltalán nem könnyű...

A tegnapi bensőséges hangulatú megnyitó után a színházteremben került sor a Parnasszus „In memoriam” antológiájának bemutatójára. „**A vers legyen veletek**” című kötetből válogatott verseket Petrozsényi Eszter színművész, Szűcs József tanár, Kerti Kornélia és Márkus Bence végzős diák tolmácsolásában hallhattuk. A blokkok között Halász Károly zeneszerző lebilincselő játékát hallhattuk. Köszönet érte mindnyájuknak.

A program előadói Turczi István jobbján.

Fotó: Dollmayer Bea

A kiállítás nyitvatartási időben megtekinthető a Magyar Zoltán Művelődési Ház kiállítótermében, 2015. május 20-ig.

Utána a kiállítás továbbvándorol, hogy aztán ősztől a kéziratok visszakerüljenek méltó helyükre, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kéziratgyűjteményébe.

Vendégünk volt Závada Pál

PETROZSÉNYI ESZTER

A mai magyar irodalom derékhadának jeles képviselője, Závada Pál Kossuth-díjas író látogatott el a Szépirodalmi Társaságának támogatásával a tatai Móróc Zsigmond Városi Könyvtárba 2015. május 6-án. Nem készült írónak. Szociológiai tanulmányokat folytatott, és egészen a 80-as évek elejéig nem publikált szépirodalmi műveket. Elsősorban szűkebb hazája, Békés megye, egészen pontosan Tótkomlós lakosságának huszadik századi életével, történelmével foglalkozott. Nagy súlyt helyezett a településen élő szlovák nemzetiség helyzetének kutatására.

Petrozsényi Eszter és Závada Pál.

A szociológiai riportok lassan átférmálódta és más formát, új dimenziót követeltek maguknak. Ez volt a kezdet. Egymás után jelentek meg az elmúlt század fontos társadalmi mozgásaihoz kötődő, azokat ábrázoló szépirodalmi alkotásai. Írt a második világháború egyik fontos pillanatáról: Erdély visszacsatolásáról, Idegen testünk címmel, mely szól az itthoni zsidóság kirekesztéséről, a besúgórendszer virágzásáról is. A Kulákpír című szociográfia saját falujában történt kutatások, anyaggyűjtés eredményeként született. Természetesen ezek a feldolgozott anyagok már csupán ürügyül szolgáltak, hogy rajtuk keresztül jobban megmutathasson egy-egy jellemző társadalmi változást vagy jelenséget. Maga a megszületett mű már messze van a szociográfiától, valódi érdekesítő, tragikus regény. A Jadviga párnája talán a leghíresebb műve, mely a szlovák nemzetiség

mindennapjainak bemutatása mellett igényes és mély lélekábrázolással jeleníti meg a benne szereplő figurákat. Azok az emberek, akiktől még hiteles adatokat, történeteket hallhatott az elmúlt század eseményeiről, sajnos lassan elfogytak, meghaltak. Ez az út tehát lezárult és ma más témák felé fordul írásaiban. Közben kirándulást tett a zenés színpadi műfajba is: Szó-Zene-Kép címmel, neves alkotótársakkal és zenész barátokkal együtt remek műsort állítottak színpadra - legfőképpen Dész László elképzeléseit követve -, melyet Pesten és vidéken sokszor adtak elő. Drámai műveket is írt: színpadi munkáit szép sikerrel játszották a színházak, ma is folyamatosan foglalkoztatja ez a műfaj.

Az est vendégeinek ajándékkal kedveskedett: hozott néhány példányt a nemrég megszűnt Holmi című, igényes irodalmi lapból, melynek sokáig szerkesztője volt. A folyóirat mentes volt mindenféle napi politikától és szigorúan a magas mércével mért, színvonalas mai irodalom szócsöve volt. Főszerkesztője Réz Pál, akinek személyisége, a szerkesztő társakkal együtt garancia volt erre. Az ő betegsége azonban nem teszi lehetővé a folytatást, sajnos. A nézők kérdéseire válaszolva elmondta, örül fia, Závada Péter sikereinek és annak, hogy a mai új nemzedék egészen más hangon, más módon fejezi ki önmagát, mint elődeik. A beszélgetés témáihoz kapcsolódó vetített fényképekkel támasztotta alá gondolatait, így a nézőkre még mélyebb benyomást tettek az általa elmondottak. Az este „hivatalos” befejezése után sokáig sorjáztak a dedikálást kérő nézők és még hosszú ideig beszélgettek a vendéggel, aki örömmel fogadta kérdéseiket és jókívánságait.

A rendezvény képeit Makuvek Nóra készítette.

Posztumusz könyvbemutató Pribojszki Mátyás emlékére

SZÜCS KATALIN

Posztumusz könyvbemutatóra került sor 2015. május 4-én a Helischer József Könyvtárban. *Pribojszky* Mátyás Kölcsey-díjas író, *Menedék* című kötetével ismerkedhettek meg az érdeklődők, amely a Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület (MBKKE) gondozásában jelent meg.

Petrozsényi Eszter. Fotó: Ruda Gábor

Petrozsényi Eszter, az író özvegye röviden vázolta az író életútját, majd a kötet elbeszéléseiből a színművésznő részleteket olvasott fel. Először a *Kubikosok* c. elbeszélésből hallhattunk részletet, amelyben az író a nevelőapjának állít emléket. A szemelvények között *Pribojszky* Mátyás citerajátékát hallhattuk felvételnél. *Petrozsényi Eszter* elmondta, hogy férjét nagyon

foglalkoztatták a recski munkatáborban történt események. A következő elbeszélés, amelyből részlet következett, a recski történesek továbbgondolása. Egy politikus, Az apa árnyékában című novella főszereplője egy fiatalember, akinek édesapja a recski munkatábor vezetője volt. *Pribojszky* Mátyás írói sokszínűségére példaként a *Kuttyán-körök* című elbeszélést említhetnénk, amely a sci-fi kategóriába sorolható. Végezetül a címadó, *Menedék* c. novellából hallhattunk részletet. Ebben egy lakatlan szigetre vetődő embercsoport életébe kapunk bepillantást, a kialakuló társadalom mindennapjainak lehetünk szemtanúi.

Pro Urbe díjat kapott Nagyfalusi Tibor

Esztergom Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 117/2015. (II. 26.) határozata értelmében, 2015. évben „Pro Urbe Esztergom” posztumusz kitüntetést adományozott *Nagyfalusi Tibor* részére. A kitüntetést *Nagyfalusi Andrea*, Nagyfalusi Tibor lánya vette át.

Meszes Balázs, aki Esztergom Város Önkormányzatának képviselőtestületében a Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság elnöke,

laudációjában méltatta Nagyfalusi Tibor Esztergom városáért végzett sok évtizedes, fáradhatatlan munkáját. A kitüntetett 23 esztendeig volt az esztergomi városi

könyvtár igazgatója. Forrás: www.vkesztergom.hu

Petrás Mária az esztergomi könyvtárban

VÁRADY ESZTER

2015. első félévének utolsó (s egyben, 2004 óta éppen a kilencvenkilencedik...) Könyvtári beszélgetések rendezvényén különösen kedves vendég érkezett az esztergomi könyvtárba: *Petrás Mária*, Magyar Örökség Díjas, Szervátiusz Jenő-díjas és Prima Primiissima díjas népdalénekes, keramikus.

Petrás Mária. Fotó: Nyári Andrea

Csángó szülők első leányaként született egy nyolcgyermekes családba Moldvában, Diószénben. *Bánhidy Vajk* kérdései nyomán Mária jóízű meséléssel, szeretetteljesen emlegette fel azokat az esztendőket, mikor megtanult szőni, fonni, hímezni, édesanyjától énekelni. Szakirányú tanulmányait Brassóban, a Képzőművészeti Főiskolán kezdte 1975-ben, majd 1990-től Magyarországon folytatta, már felsőfokon.

Gyökerei nem csak elevenen, hanem tudatosan és tevékenyen élnek benne. Folyamatosan és aktívan részt vesz a csángó ügyeket szolgáló magyarországi és határon túli szervezetek munkájában. Beszél a Muzsikás együttessel való együttműködéséről, énekesi pályafutásáról, kapcsolatairól, barátságairól. Csodálatos kerámiáin – melyekből hozott néhányat magával az esztergomi könyvtárba is – a csángó falvak énekei és imái is felélednek. Saját bevallása szerint először maga sem tudta pontosan, miként szolgálja anyaföldjét, s kezdetben közéleti

szerepléssel is próbálkozott, de hamar rájött, hogy úgy tehet a legtöbbet népéért, a moldvai csángókért, ha saját útját járja – s ez az ő esetében az éneklés és a kerámia művészete.

Petrás Mária tiszta, egyenes és büszke ember, aki magától értetődő természetességgel vállalja hivatását, küldetését, elszakíthatatlan azonosulását csángó mivoltával. A csángók hírnevét terjeszti szerte a világban, hírt visz életükről, keserves küzdelmeikről. Személyén, művészetén keresztül ez a szívszorító kisebbségi lét nemzetközi hírűvé válhatott.

A beszélgetésen túl három gyönyörű énekkel ajándékozta meg a hálás közönséget. Azután mód volt még könyvvásárlásra, dedikálásra, sőt, kisebb kerámia tárgyakkól is lehetett vásárolni.

Nehezen engedték el *Petrás Mária*t. Gyönyörű hangja, természetes, derűs, őszinte lénye üdítő színfoltot, egy kis feltöltődést jelentett sokszor nehezen emészthető hétköznapijainkban.

Petrás Mária alkotásai.

Fotó: Nyári Andrea

Toásó Előd és Lukács Csaba az esztergomi városi könyvtárban

ANONIMUS

Rendhagyó módon, 2015. május 26-án kedden került megrendezésre a Könyvtári Beszélgetések című sorozat a zsúfolásig megtelt könyvtárban. Rendhagyó volt nemcsak azért, mert a megszokott hétfői nap helyett kedden tartották az eseményt, hanem a meghívott vendégek miatt is:

2014 márciusa után ismét ellátogatott Esztergomba *Lukács Csaba* újságíró, akivel együtt érkezett a közelmúltban bolíviai fogságából hazatért *Tóásó Előd*. Szokatlan volt az is, hogy az est kezdetén nem voltak láthatók a vendégek; „előzetesként” rövid bejátszást láthatott a közönség a *Lukács Csabával* folytatott tavalyi beszélgetésből, melyben az újságíró arról nyilatkozott, hogy milyen Tóásó Előd helyzete, van-e reális esélye szabadulásának. Ezután vezette be a moderátor, *Bánhid Vajk* a két meghívottat, akiket a pótszékes telt-ház közönsége spontán tapssal fogadott.

Tóásó Előd. Fotó: Nyári Andrea

Elsőként a tavaly tavasz óta eltelt események kerültek szóba, majd egy újabb rövid bejátszás következett – helyenként megrázó képekkel – *Tóásó Előd* fogságáról, szabadulásáról és kalandos hazatéréséről. A közönség részletesen megismerhette a valóban bonyolult és összetett, terrorcselekményként feltüntetett politikai koncepciók ügyét: *Tóásó Előd* informatikus tanár 2008 novemberében, huszonnyolc évesen munkalehetőség reményében utazott ki Bolíviába. 2009 áprilisában a szállodában, ahol tartózkodtak társaival együtt, egy helyi kommandós alakulat minden előzetes figyelmeztetés nélkül megtámadta a semmiféle ellenállást nem tanúsító férfiakat: közülük hárman meghaltak. A csodával határos módon életben maradt Tóásó Elődöt horvát társával együtt lefoglák és előzetes letartóztatásba helyezték. Maga a bírósági ügy 2011-ben kezdődött és 5 év 10 hónap után idén márciusban vádalkuval ért véget.

Elődöt ez alatt az idő alatt a legembertelenebb körülmények között tartották fogva, hurcolták börtönről börtönre, tárgyalásról tárgyalásra bizonyítékok és vádemelés nélkül. A fiatalember beszámolt az ottani börtönviszonyokról, túlélési stratégiájáról, s arról, hogy mennyi erőt és biztatást kapott otthonról. A börtönben megtanult spanyolul, sokat foglalkozott a bolíviai alkotmánnyal és a jogrenddel, így az utolsó hónapokban már maga készítette saját – és olykor már rabtársai – beadványait. Húga, Edit pedig számos nemzetközi emberi-jogi fórumon küzdött testvére igazáért.

Lukács Csaba részletesen elmondta a Baptista Szeretetszolgálat mentőakciójának tervezési folyamatát – immár olyan információkat is megosztva, melyekre korábban nem volt lehetőség. Érdekes kettősség jellemezte a közel két órás beszélgetést: mindketten próbálták könnyedebben elmondani az olykor valóban elborzasztó eseményeket, helyzeteket, de emellett – főleg Tóásón – látszott, hogy megviseli a visszaemlékezés. Végül a csíksomlyói pünkösdi búcsú is szóba került, ahová Előd is elzarándokolt, hiszen még a börtönben megfogadta, hogy szabadulása esetén felkeresi e szent helyet, hogy hálát adhasson életben maradásáért.

Számos kérdés érkezett a közönségtől, majd *Tóásó Előd* csaknem egy órán keresztül dedikálta 2010-ben, távollétében megjelent Börtönnaplóját – amely kikölcsönözhető az esztergomi könyvtárból.

Fotó: Nyári Andrea

- Gárdonyi Géza Városi Könyvtár
- 2840 Oroszlány, Szent Borbála tér 1. (Pf.:57.)
- Tel:34/560-483 Igazgató: 20/343-4394
- Email: ggkonyvtar.oroszlany@gmail.com

Így írnak Ők – Kósa Csabával

TAKÁCS TÍMEA

Ismét nagy érdeklődés mutatkozott könyvtárunk „Így írnak Ők...” című sorozatának újabb előadására, melynek vendége *Kósa Csaba*, andrásfai újságíró és közíró, a Magyar Újságírók Közösségének elnöke volt.

Takács Tímea bemutatja Kósa Csabát a vendégeknek.

Fotó: Nagy Csaba

A bibliotéka igazgatójaként köszöntöttem a megjelenteket, kiemelten is az Andrásfáról, a bánya végett Oroszlányba került vendégeket. Közülük többen is iskolatársai voltak a neves literátornak. Az előadó felidézte egykori falujuk életét, bemutatta az ott élő embereket, nyomon követve azok sorsát. Véleményem szerint *Kósa Csaba* azon utolsó reneszánsz magyar írók egyike, aki tökéletesen birtokolja anyanyelvét, ismeri finom rezdülését, nyelvtanát, hatásosan él kibomló sokszínűségével. Az általa leírt sorok önmagukban is örömet okoznak annak, akinek még fontos az anyanyelve és annak minősége.

Eddig 36 kötete jelent meg, mely mind értékálló üzenet a foszló időkben.

Élet az élet után – R. Kárpáti Péter előadása

TAKÁCS TÍMEA

Rendkívüli érdekes előadással folytatódott az „Így írnak Ők...” című sorozat. A május 18-i rendezvényen *R. Kárpáti Péter* – akit sokan a Barátok közt című filmsorozatból ismerhetnek – „Élet az élet után” című ismeretterjesztő dokumentumfilmjének I-II. részét mutatta be. A szerző több filmet is forgatott Magyarországon a halálközeli élmények témakörében. A filmekben olyan ismert emberek szólaltak meg, mint *Jókai Anna*, *Dr. Papp Lajos*, *Vitray Tamás*, *Vágó István*, *Réz András* és még sokan mások. Az orvos-tudományi, vallási szakértők mellett a klinikai halál állapotából visszatért átélők is beszélnek különös élményeikről.

A film és az előadás célja, hogy a közönség elé tárja mindazt, amit e sokakat érintő jelenségről tudni lehet a legfrissebb kutatási eredmények alapján. Az esemény zárásaként a filmsorozat alapján készült kötetet is megvásárolhatták az érdeklődők, melyet a szerző dedikált.

R. Kárpáti Péter. Fotó: Folytek Zsolt

Az emberi kapcsolatok kulcsa az olvasás

KÓKAI-SZABÓ HEDVIG

Az április 11-i Magyar Költészet Napja alkalmából olvasásra és emberi kapcsolatokra ösztönző motivációs előadásra invitáltuk meg a kisbéri Városi Könyvtárba a helyi Táncsics Mihály Gimnázium 10. osztályos tanulóit.

Fotó: Kókai-Szabó Hedvig

Az olvasás fontosságának hangsúlyozása minden korosztályt érint, legfőképpen a diákokat és a fiatal felnőtteket, hiszen ez a réteg vesz legkevésbé könyvet a kezébe.

A témaválasztás terén sem árt az óvatosság. Nagyon fontos, hogy olyan olvasmány mellett döntsünk, ami fejleszti képzeletünket, fantáziánkat és szerencsés esetben a könyvből tudunk példát, erőt meríteni.

A megfelelő emberi kapcsolatok kialakításának egyik kulcsa, hogy jól kommunikáljunk egymással. Ez a képesség az olvasással fejleszthető. Gyarapodik a szókincsünk, informáltabbak leszünk, ezáltal könnyebben tudunk nyitni embertársaink felé.

Köszönjük Duláné Zsíros Anettnek a nagyszerű előadást!

Fotó: Kókai-Szabó Hedvig

Komárom-Esztergom Megye Kistélepüléseinek Könyvtári Ellátása
Elérhetőség: Tatabánya 2800 Fő tér 2. Tel.: 34/513-676

www.kemkszr.hu

kszr@jamk.hu

Író-invázió a kistélepülési könyvtárakban

MIKOLASEK ZSÓFIA

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében nem csupán dokumentumokat biztosít a megye 57 kiskönyvtárának, hanem módszertani segítséget is nyújt színvonalas könyvtári rendezvények lebonyolításához. Ennek keretén belül 2015 első negyedévében minden településen megszervezett egy olyan programot - előadást vagy tanfolyamot - mely a könyvtárhasználókat segíti digitális kompetenciáik elmélyítésben.

A tavasz eljövetelével könnyedebbé, szórakoztatóbbá váltak a rendezvények is. 11 író-költő, valamint 3 zenekar látogatta végig a megyét azzal a nem titkolt céllal, hogy az olvasást népszerűsítsék. Vannak, akik gyerekeknek írtak, vannak, akik felnőtteknek. Költők és prózaírók egyaránt megfordultak a meghívott vendégek között. Van, aki nagyon népszerű régóta, de akadtak köztük ifjú titánok is. És persze férfiak, nők vegyesen. No, és ott vannak a zenészek, akiket mindig nagy örömmel fogadnak a könyvtárakban.

És hogy kikről van szó? Április közepétől május végéig ők látogatták végig a kistélepülések könyvtárait: *Balázs Ágnes, Finy Petra, GreCsó Krisztián, Hoppál Bori, Kiss Ottó, Lackfi János, Lőrincz L. László, Maros Edit, Nógrádi Gergely, Szabó T. Anna, Varró Dániel, Garabonciás*

Zenekar, a Kávészünet és a Tánczreakció együttes.

Nagy volt az érdeklődés: az 57 alkalom során átlagosan 49 könyvtárhasználó volt kíváncsi a megszervezett rendezvényekre. (A látogatottság nagyon hullámvonalnak bizonyult: akadt, ahol 5 ember szerepelt a jelenléti íven, de akadt olyan is, ahol 200.) A visszajelzések pozitívak voltak, úgy az előadók, mint a könyvtárak felől. Galibák persze akadtak (eltévedés, késés, gyermekszületés, porcleválás....). Összeségében azonban elmondhatjuk, hogy sikeres volt ez a programsorozat, hiszen közel 3000 kistélepülési lakos volt kíváncsi az előadókra.

A rendezvényszervezés nem zárult le: ősszel példaértékű könyvtár- és olvasásnépszerűsítő programokat „tájolunk”, és gőzerővel folyik a településeken a könyvtári hét programjainak szervezése is. Ennek keretében egy, az egész országban kuriózumnak számító rendezvényre is sor kerül – de ez még maradjon titok.

Lackfi János Leányváron. Fotó: Pócsföldi Gáborné

Író-olvasó találkozó Balázs Ágnessel

BENIS JÓZSEFNÉ

Jól sikerült író-olvasó találkozóról szeretnék beszámolni, amelyet május 9-én, szombaton tartottunk Csatkán.

Balázs Ágnes írónővel találkoztak kis falunk gyermekei és szüleik. Az írónőt először a község alpolgármestere, majd a könyvtár részéről magam köszöntöttem.

Előzőleg a gyermekek között rajzversenyt hirdettünk meg az írónő műveinek illusztrálására, amelynek díjazását a Polgármesteri Hivatal vállalta. A gyerekeket igyekeztük ezzel is felkészíteni, ráhangolni a találkozóra. Mivel csak egyetlen mesekönyvet tudtam szerezni Balázs Ágnes munkáiból, beosztottuk szoros időrendbe, hogy melyik napon melyik kisgyermekes családnál legyen a könyv. A program sikere érdekében Csatka tanárnője vállalta, hogy reggelente egy-egy rövid mesét felolvas a bejárós gyermekeknek a buszon.

A fényképeken jól látható, mennyire élvezték a gyerekek és szüleik a felolvasást és a feladatokat. Az írónő pedig nagyon örült a rajzoknak.

Köszönjük ezt a lehetőséget a KSZR-nek!

Sikertörténet

SZLUKA ZSUZSANNA

XXI. század, internet, okostelefon, lapos tévé, moziélmény, e-könyvek.... Mi lesz a könyvtárakkal?

Nem kell messzire visszatekinteni, csupán 20, 30 évet ahhoz, hogy felnőttekkel és gyermekekkel teli könyvtárakat lássak magam előtt. Tanítás után az iskolai könyvtárban kutakodtunk, hogy az órán tanult ismereteinket bővíthessük, vagy éppen a szorgalmi feladatokat végezzük el. A települési, nagyobb könyvtárban már kedvenc írónk könyveit, vagy az akkori sikerkönyveket keresgéltek. Ez volt a könyvtár... Tele könyvekkel, folyóiratokkal, az asztaloknál csendesen üldögélő, olvasó, jegyzetelő emberekkel. „Változik a világ, vele változom én is”...éneklik a közismert slágerben. S valóban, mikor felnőtt fejjel újra iskolapadba ültem, sokkal egyszerűbb, kényelmesebb volt az interneten kutakodni egy-egy téma után, mint bemenni a könyvtárba és szakirodalmat keresni.

A sors úgy hozta, hogy 2014 szeptemberében könyvtáros lettem egy 1200 lelkes kistelepülésen, Súron. A hetvenes években épült Művelődési Ház falai között bújik meg a könyvtár, közel kilencezer dokumentummal, melynek majd 70%-a bizony már kiállta az idők próbáját. Álltam a polcok között, szívtam magamba a régi és új könyvek illatát, s tanácstalanul széttártam kezeimet. Mihez kezdek ezzel a feladattal? Jár még valaki egyáltalán könyvtárba? S bizony, félelmeim beigazolódni látszottak. Igaz, hogy a statisztikák szerint viszonylag sok könyvet kölcsönöztek településünkön, de az is igaz, hogy azokat a dokumentumokat szinte ugyanazok az emberek forgatták. Adva volt hát az első nagy feladat: embereket a könyvtárba!

Nehezen indult, mivel pont ekkor kezdődött meg az épület külső felújítása, energetikai korszerűsítése, a nyílászárók cseréje. De túlléptünk ezen, s végre, ha belülről nem is, de kívülről csodaszép épületben veselkedhettem neki kitűzött céljaim megvalósításának. Programok, programok és újra csak programok! Javasolni tudom minden hasonló helyzetben levő kollégámnak: a könyvekhez, kölcsönzéshez először be kell csábítani az embereket a könyvtárba. Szembesíteni kell őket azzal, hogy a könyvtár létezik, lüktet. Ha ezt megérik és belépnek az ajtón, onnan már csak egy karnyújtás, hogy levegyék a könyveket a polcról! Elsőként a gyermekeket céloztam meg. Ők a legfogékonyabbak, ugyanakkor ők azok, akiknek a szüleik, nagyszüleik nem mondanak nemet, ha el kell kísérni őket valahová. Kézműveskedés, játszóházak farsangkor, húsvétkor, anyák napja előtt – mind kiváló lehetőségek voltak arra, hogy az iskolás gyermekek egyedül, az ovisok pedig felnőttekkel együtt belépjenek a könyvtárba. Pár kedves szó, megfelelően kiválasztott könyvek, baba- és gyermek olvasójegyek, ajándék könyvjelzők, és mindenki alig várta a következő alkalmat.

Könyvtári óra után.
Fotó: Szluka Zsuzsanna

Sok türelemre és segítségre volt szükség ahhoz, hogy megértsék és megszokják, nem a kikölcsönzött könyvek mennyisége számít! Meg kellett őket tanítani a könyvek keresésére, használatára. Ebben nagy segítségemre voltak a pedagógusok is. Könyvtári órákat tarthattam, melyeken koruknak megfelelően mesélhettem a

könyvek, könyvtárak történetéről, használatáról. Megismerhették a könyvtárhasználat szabályait, és játékos vetélkedőkkel zártuk az órákat. Az iskolában olyan szorgalmi házi feladatokat adtak fel a gyerekeknek, amelyek könyvtárhasználatot igényeltek. Egyre többen jöttek, kutakodtak a könyvek között - legnagyobb öröömre. Büszkén mondhatom, az alsó tagozatosok nagy része aktív könyvtárlátogatóvá vált.

A Nemzetközi Könyvajándék Napon.
Fotó: Szluka Zsuzsanna

A tinédzserek megnyerése már nehezebb feladatnak tűnt, de jó úton haladunk. Nagy segítségemre volt a Nemzetközi Könyvajándék Nap, amelyről a tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár révén értesültem. Megszerveztük közösen a könyvajándékozást. Hogy milyen sikerrel? A két díjazott egyike Súr község lett!

A sok sikerélmény felbátorított. Felnőtteknek szóló fórumok szervezésébe kezdtem, és örömmel mondhatom, hogy jönnek, látnak, én pedig győzök ☺. Egyre több a könyvtárba látogatók száma, akik könyveket keresnek és kérnek, hogy ajánljak nekik vagy párjuknak, gyermeküknek valamit. Elmondhatom, hogy a sári könyvtár megtelt élettel, és az idei gazdálkodásnak köszönhetően új könyvekkel is. 300.000 Ft értékben válogathattam a felkínált művek közül. Nyertünk a Gyermekirodalmi Intézet pályázatán is olvasmányokat. Beck György interneten tett felajánlására – mi szerint elhunyt édesanyja könyvtárát felajánlja kiskönyvtárak részére – rögtön jelentkezünk, így Tímár Margit hagyatékából is közel 150 kötet került a könyvtár birtokába.

Egy álmom volt még, amely szintén megvalósulni látszik: a könyvtár helyiségének belső felújítása, modernizálása. A Nemzeti Kulturális Alap által kiírt korszerűsítési pályázatra beadtuk pályázatunkat és nyertünk.

Sikersztori? Mondhatjuk így is. Amelyhez kellett a település vezetése, a megyei könyvtár és kellettem én is, de leginkább a település lakosai, akik érdeklődésükkel, szeretetükkkel erőt és kitartást adtak ahhoz, hogy könyvtárosi munkám továbbra is szívvel-lélekkel tudjam végezni! És nem utolsó sorban fontos és szükséges volt a pályázati támogatás is, hogy kulturált és korszerű körülmények között fogadhassuk a könyvtárlátogatókat Súron.

Szavalóverseny az ideiglenesen kialakított könyvtárban, egy tornateremben. (Májusban megkezdődött a könyvtár belső felújítása.) Fotó: Szluka Zsuzsanna.

Dani a könyvtárban

KRISTÓFNÉ SZABÓ SZERAFINA

József Attila-díjas magyar költő, műfordító. 1977-ben született Budapesten. Gimnazista kora óta publikál verseket és műfordításokat különböző irodalmi lapokban és folyóiratokban. Első kötete, a Bögre azúr 1999-ben, 21 éves korában jelent meg. Második, leghíresebb könyve, a Túl a Maszat-hegyen – verses meseregény, 2003-ban látott napvilágot. Első gyerekvers-kötete 2010-ben jelent meg. Műfordítói tevékenységet is végez, verseket, színdarabokat fordít. Ő Varró Dániel.

De nekünk, könyvtárosoknak és hálás, könyv- és versszerető, olvasó gyermekeknek csak: Dani, azóta, hogy olyan fiatalon, nagy elánnal berobbant a magyar irodalmi életbe. Ő volt a vendégünk Naszályon, a községi könyvtárban, a virágba szökkent május első napjaiban.

Varró Dániel bemutatkozott a naszályi diákoknak.
Fotó: Kristófné Szabó Szerafina

Vártuk őt! A gyerekek megtanultak egy-egy kedvencet, hogy majd azzal üdvözlik a költőt. Szívesen fogadta, s ez a kis rövid műsor mindjárt meg is adta a találkozó játékos és vidám alaphangját, és belevághattunk a „sűrűjébe”. Megtudtuk: mi is a költészet?

Varró Dani Petőfivel szólva vallja:

*Olyan épület,
Mely nyitva van boldog-
boldogtalannak,
Mindenkinek, ki imádkozni vágy,
Szóval: szentegyház, ahová belépni
Bocskorban, sőt mezítláb is szabad.*

Szép és megnyerő hitvallás. S mi a haszna, ha az ember költő lesz? Például remekül lehet csajozni a versekkel – a lányok mindig meghatódnak egy-egy hozzájuk írt, nekik szóló verstől. Vagy híres is lehet az ember – mint Petőfi, vagy Arany János, elég hozzá egy „egyszerű” de nagyszerű elbeszélő költeményt megírni. De aki sok-sok pénzt akar keresni – az ne ezt a pályát válassza! A költőre záporoztak a gyerekek okos és kevésbé okos, de mindig kíváncsiságukat bizonyító kérdések, amelyekre őszinte választ kaptak.

A gyerekek is készültek egy rövid előadással.

Fotó: Kristófné Szabó Szerafina

Majd rímkereső versenyt rendeztünk – a legújabb gyermekvers kötetéből válogatva a befejezésre váró sorokat. S hogy honnét jön az ihlet, hogyan dolgozik egy költő, aki – immár belépve a „Dániel” korba – két apró gyermek édesapjaként meg kell, hogy ossza idejét a munkája és a családja között, ami nem kis feladat. Főleg ha az ember mindkettőt tisztességgel kívánja csinálni. S bizony ebben a korban már „hitvesi verseket” is kell írni, nehogy sértődés legyen a családban!

Fel is olvasta egyik kedvenc, feleségéhez írt versét:

Negyvenes férfi szerelmi szózata szíve hölgyéhez

*„Gyere babám, dédelgess,
nincs ma este BL-meccs!
Nemtom ebbe látsz-e jót,
vagy nézzünk Roma–Laziót.”*

Természetesen ez után kiderült, hogy Dani elkötelezett Manchester United-szurkoló, amiből kisebb vita is kerekedett, de szerencsére a versek győztek! Legnagyobb örömünkre még a korai versekből is mondott egyet-kettőt, majd felolvasott a „Maszat-hegyből” pár részletet, annak apropóján, hogy milyen érzés is „tételnek” lenni egy magyar irodalom vizsgán, s milyen „kedves” leveleket kap egy költő az érettségire készülő diákoktól, ha a munkáiból kell felkészülni.

Nem is érzékeltek, milyen gyorsan elrohan velünk az idő, de minden jónak vége szakad egyszer, sajnos ez most is így volt. Még dedikálta a gyerekek (és a könyvtár) köteteit „Varró Dani bácsi”, – ahogyan ő írta – kiosztott 50-60 autogramot a hálás gyerekeknek és elkészönt tőlünk. Másnap – megkérdezvén a tanárnőket a találkozó visszhangjáról, – csak a legjobbakat hallottam a pedagógusoktól is, a gyerekek még másnap is foglalkoztatta a dolog, kérték a könyveket, meséltek azoknak, akik nem lehettek ott! Akkor hát elértük a célunkat. Köszönjük, Varró Dani Dániel, reméljük, még találkozhatunk veled a későbbiekben, egy-egy újonnan megjelenő kötet, vagy darab kapcsán újra! Addig pedig olvassuk a verseidet!

A program vendégei. Fotó: Kristófné Szabó Szerafina

Bárdos László Gimnázium

Fenntartható fejlődés és a globális kihívások

NÁSZ JÁNOS

XIII. Diákbiológus és Környezetvédő Napok a tatabányai Bárdos László Gimnáziumban

Az intézmény meghívására, 2015. április 16-17. között tartalmas időt tölthettünk el az immár 1989-óta, kétévenként megrendezett középiskolai környezetvédelmi napokon. Jóllehet, az előadások és bemutatók elsősorban a diákoknak száltak, mindazonáltal ezek színvonala más szakmai fórumon is megfelelő lehetne.

Dr. Gyulai Iván. Fotó: Nagy Ádám

Pleyer Tamás, az iskola igazgatójának köszöntője után a város polgármestere, Schmidt Csaba üdvözölte a megjelenteket. Mint hallhattuk, a polgármester szintén itt töltötte középiskolás éveit. Korunk egyik legfontosabb teendőjeként kiemelte a környezettudatos magatartás minél szélesebb körű elterjesztését. Ezt követően Dr. Gyulai Iván ökológus, a Szent István Egyetem címzetes egyetemi tanára kezdte

a szakmai előadások sorát „**A fenntartható fejlődés helyzete és kilátásai a XXI. században**” címmel.

A globális kihívások (társadalmi igazságtalanságok, etnikai konfliktusok, fokozódó szegénység, az erőforrások szűkössége, a gazdasági válság, értékrendbeli-erkölcsi hanyatlás) minden életterületünkre kihatnak. Olyan megoldások szükségeltetnek, amelyekben a szükségletek kielégítése a jövő sérelme nélkül is megvalósulhat, azaz addig nyújtózkodjunk, amíg a takarónk ér. A legnagyobb kihívásokat a növekedési trendek jól illusztrálják: **A világ népessége négyszeresére, az energiafogyasztás tízszeresére, a széntermelés hétszeresére, a vízkivétel a kilencszeresére, az állattenyésztés hatszorosára növekedett az elmúlt évszázad során.** Mindez az ökológiai lábnyom, vagyis az élhető és megújuló környezet arányossága által mérhető.

Az ökológiai lábnyom összetevői:

- A fosszilis energiahordozók kiaknázása és használata, azaz az energiagazdaság területe.
- Az épített környezet jellemzői: azaz mennyire harmonikus a lakóterületünk, lakókörnyezetünk.
- Élelmiszer-előállítás: mennyi és milyen erőforrásokat használunk fel, azaz az milyen fokú az agrárterület terhelése.
- A bolygó tüdejének tartott erdőterületeket érintő fakitermelés, azaz az erdőgazdaság állapota.

Ezek szerint, 1961-2007 között 1,5 bolygónyi energiát használtunk fel, így augusztus 22-én felhasználjuk az egész évi megújuló energia mennyiséget. 2030-ra, ha így mennek tovább a dolgaink, akkor már 2 bolygónyi energiaigényünk lesz. Ugyanez az adat nemzetenkénti bontásban a következőképpen néz ki: USA: 4,1, Magyarország: 1,67, Európai Unió: 2,5 Afrika: 0,75.

Már pedig nincs elegendő erőforrás a növekedés fenntartásához, ezért másfajta energiaforrások bevonása szükséges, vagy a jelenlegi energiafelhasználás csökkentése.

Az egyik legfontosabb kérdés a **termőföld** ügye. Míg 1950-ben a termőföldek 50%-a volt hasznosítható, addig 2020-ra várhatóan csupán 20% lesz gazdálkodásra alkalmas. Az Európai Unió országaiban 17-szer gyorsabban pusztul a talaj, mint máshol. Figyelembe kell venni azt is, hogy 1 cm talaj megújulásához legalább 200 évre van szükség.

Napjainkra a meglévő **energiaforrások** kiaknázásának mindenfajta csúcsát megdöntöttük. Olajcsúcson vagyunk, készleteink fele már elfogyott. A vízfelhasználási csúcs elérése azt jelenti, hogy 1,24 millió liter édesvizet fogyasztunk el évente/fő. Egy csésze kávé *elállításához* 30 liter édesvízre van szükség! Egymilliárd ember nem jut elegendő édesvízhez a Földön. Foszfor-felhasználásban is csúcson vagyunk, amelyből 50-130 évre elegendő készlet, foszfortartalmú ásvány áll rendelkezésre.

A **hulladékmennyiség** 8 tonnára növekedett évente/fő.

Mindezek együttesen jelentős hatást gyakoroltak **éghajlatváltozásunkra**, melynek során az átlaghőmérséklet előreláthatóan 0,3-4.8 Celsius fokkal emelkedhet ebben az évszázadban. Az előrejelzések szerint a tengerszintek emelkedése 26-82 cm körül várható, és ez már a 20. században 20-32 cm volt. Ugyancsak ennek következtében évente 10-30 ezer faj pusztul ki. A normális csupán 1-3 lenne.

A **társadalmi olló** egyre szélesebbre nyílik. 1992-ben a világ népességének jövedelmi mutatója a következőképpen alakult: A leggazdagabbak a világ jövedelmének a 83%-át birtokolták, míg a legszegényebb rétegeknek csak az 1,4%-a jutott – ez utóbbi napi másfél dollár körüli keresetet jelentett.

Egy élhetőbb jövő tekintetében három lehetséges megoldás segíthet kilábalni a globális válságunkból:

1. Vissza kellene térnünk az „egybolygós” megújuló energiás életvitelünkre.
2. A 8 tonna/fő hulladéktermelésünket csökkenteni kellene legalább 2 tonna/fő/évre.
3. Mivel a szegénység oka az, hogy az emberek nem jutnak erőforráshoz a rossz elosztási mechanizmus miatt – az elosztási viszonyokon és az erőforráshoz jutás lehetőségén változtatni szükséges.

Értékváltásra is szükség lenne. Ebben az anyagi jólét mellett törekednünk kellene környezetünk minőségi fenntartására is. A végső megoldás: a fenntarthatóság értékrendjét sugározni. **A fenntarthatóság a társadalom, a gazdaság és a környezet harmonikus együttállása.**

Ez az előadás teljes mértékben összefoglalta és megadta az alaphangját a környezetvédő napoknak. További előadások hangzottak el a biogazdálkodás lehetőségeiről, élelmiszereink összetevőiről, nemzeti parkjainkról, városaink élővilágáról.

Egyéb programok is voltak. A gimnázium termeiben, nyitott tereiben természetfotó kiállítás és kisállat-bemutatók voltak láthatók, és öko-ételkóstolásban is részt vehettünk. A diákok bemutathatták saját természettudatos alkotásaikat – többek között a 30 órás képzésen szerzett tapasztalataik alapján készült videó-kisfilmjeiket.

Előadásajánlat a TED-ről környezetvédelmi témában

SZILASSI ANDREA

Kamal Meattle indiai kutató ezen a videón arról beszél, hogy három hétköznapi szobanövény* kombinációja otthon vagy egy épületen belül elhelyezve hogyan eredményezhet friss szobai levegőt, amely a jó közérzet és az egészség alapvető szükséglete.

Előadásából megtudhatjuk azt is, milyen személyes okok motiválták a projekt elindítására. Állítása szerint e három növény megfelelő mennyiségben elhelyezve, gondos ápolással mindazt a friss levegőt képes előállítani szellőztetés nélkül, amire az embereknek szüksége van. Kísérletének helyszíne Delhiben volt, egy 4.645 négyzetméternyi alapterületű irodaházban. Közel 1.200 növény van telepítve itt a 300 dolgozóra. Hallhatunk arról is, milyen mérhető változások, eredmények mutatkoztak a dolgozók egészségi állapotában, munkateljesítményében. E projekt egészségre és munkavégzésre gyakorolt hatása mellett nem elhanyagolható az energiafogyasztásban és a kieső gyógykezelések költségében megmutatkozó megtakarítás is.

* *Anyósnyelv / Sansaveria, Aranypálma / Areca pálma, Szobai futóka / Scindapsus*

http://www.ted.com/talks/kamal_meattle_on_how_to_grow_your_own_fresh_air?language=hu

Alex Steffen az egyes nemzetek ökológiai lábnyomának csökkentéséről és a fenntartható jövőről beszél e két videón. Az elsőben az alapkérdéseket tárgyalja közérthetően, és példákat is bemutat olyan városokról, ahol az

öko-szemlélet nemcsak a zöld felületek növelésében és kerékpárutak kialakításában nyilvánul meg, hanem átfogóan jelen van az építészeti megoldásoktól a közlekedésen át a víz visszaforgatásáig - sokféle tényezőre kiterjedve. Második előadását négy évvel később mondta el a TED színpadán. Ebben még több részletet ismerhetünk meg a zöld városok működési elveiről. Láthatjuk például a kanadai Vancouver és az indiai Hiderabad város környezetbarát megoldásait, amelyek élenjárnak környezetbarát megoldások alkalmazásában. Szintén ezen a videón megjelennek személyes erőforrásaink megosztásának lehetőségei is.

Első előadásában beszél olyan ötletes találmányokról is, amelyek valamilyen fontos társadalmi igényt képesek kezelni olcsón, sokak által hozzáférhetően a fejlődő világban. Bemutat egy olyan különleges növényt is, amely háború sújtotta övezetekben fölöttébb hasznos. Taposóaknák felett ugyanis megváltozik kémhatása, és virága pirosan virít. Ezzel akaratlanul is jelzi a hozzáértők számára, hogy oda nem tanácsos menni. További érdekes példákat olvashatunk tőle a www.worldchanging.com webhelyen.

http://www.ted.com/talks/alex_steffen_sees_a_sustainable_future?language=hu

http://www.ted.com/talks/alex_steffen?language=hu

Az előadások magyar nyelvű szöveges átirata is megtalálható a fenti linkeken (*View interactive transcript*)

Gyermeknap 2015.

ERŐSNÉ SULLER ILDIKÓ

Rendhagyó módon ünnepelte a gyerekeket a József Attila Megyei Könyvtár 2015. május 17-én. A látogatók ugyanis „meseország” környezetbe csöppentek: jelmezbe bújt kolléganőink boszorkányként, Harisnyás Pippiként, cigánylányként, török basaként, varázslóként, hercegnőként és Hamupipőkeként fogadták vendégeiket.

Joós Tamás alkalmi zenekara. Fotó: Erősné Suller Ildikó

Joós Tamás *Violin király és Hanga királykisasszony* (G. Szász Ilona) című mesejátékának előadása során, a történet aktív részeseivé tette a nézőket. Alkalmi zenekart verbuvált ugyanis az önként jelentkező apróságokból, akik ki is tettek magukért. Tekerőlanton, citerán, furulyán, csörgődobon kísérve a „mestert”, kiűzték az ördögöt Hanga királykisasszonyból. A móka azonban az előadás után is folytatódott: 7 állomás mesebeli feladataiért cserébe ajándékot választhattak a bátor vállalkozók; elmélyülhettek a fejlesztő-játékaink nyújtotta kihívások megoldásában;

pálcikabábokat készíthettek kedvenc meséikhez, vagy megpihenhettek a mesekuckóban kedvenc mesék hőseivel. A könyvek mellett azok főhősei is felbukkantak. Természetesen nem maradhatott el az arcfestés sem, hiszen ez oly sok gyermekszívet megdobogtat! A felnőtt kísérők részére kedvezményes beiratkozási lehetőséget kínáltunk, és a könyvtár valamennyi szolgáltatását is igénybe vehették.

Rendhagyó volt azért is, mert e napon tartottuk a „*Mondom, hallom, rajzolom!*” című projekt rajzversenyének eredményhirdetését. A 140 beérkezett pályaműből 30 rajzot díjazott a 2 tagú zsűri: Nagy Edit képzőművész és Rektor Orsolya pedagógus. Az első, második, harmadik helyezettek, valamint a különdíjasok oklevelet és ajándékkönyvet, a többi pályázó pedig emléklapot és állatfigurás színes ceruzát vehetett át. A díjazott munkákat kiállítottuk a JAMK Könyv-Kép-Tár galériájában.

A *Mondom, hallom, rajzolom* című pályázat díjazott, kiállított alkotásai. Fotó: Erősné Suller Ildikó

Az elégedett gyermekarcok mellett a pozitív visszajelzések is bizonyítják, remek hangulatot sikerült varázsolnunk erre a nem mindennapi délelőtre.

Nyitott kapuk rendezvénysorozat

ERŐSNÉ SULLER ILDIKÓ

2015 tavaszán a József Attila Megyei és Városi Könyvtár is csatlakozott az önkormányzat, az oktatási intézmények és a szolgáltatók részvételével zajló „Nyitott kapuk” rendezvénysorozathoz. E rendezvény célja, hogy a város fiataljain keresztül közvetve, megismertesse a szolgáltatók tevékenységét városunk lakosaival. Az „Együtt értetek” szlogennel futó rendezvénysorozat három részből áll. Elsőként egy kétnapos kiállításra kerül sor, melynek során a szolgáltatók és a környezet- és természetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek a Vértes Agorájában egy-egy stand mellett közösen adnak információt, tájékoztatást szolgáltatásaikról az odalátogató óvodai- és iskolai csoportoknak.

Ekkor hirdetik meg az „Együtt értetek” című alkotói pályázatot is, melyre a programban résztvevő gyermekek által készített, a legszimpatikusabb szolgáltatóhoz kapcsolódó rajzokat várják a szervezők. A következő, néhány hetet magában foglaló időszak alatt az egyes szolgáltatók megnyitják kapuikat a gyermekek előtt, és kb. 30-40 perces időtartamban bemutatják tevékenységüket. Az itt szerzett ismeretekről a csoportok egy játékos vetélkedő keretén belül adnak számot az Ipari Skanzenben tartott záró rendezvényen.

Nagyszerű lehetőség ez arra, hogy öko-szemlélet mellett elkötelezett könyvtárunk is bekerüljön a köztudatba szolgáltatásaival, rendezvényeivel. Számba vettük tehát az elkövetkezendő időszak programjait. Külön e célra portfóliót állítottunk össze: információs kiadványokat, szórólapokat, plakátokat készítettünk, és laptoppal, projektorral és egy roll-up-pal kitelepültünk az Agorába. A kétnapos kiállítási időszak alatt (2015. április 21-22.) közel 200 gyermek, pedagógus, óvodapedagógus kereste fel standunkat. Könyvtárunk reklámkiadványai szépen fogytak.

Miután a rendezvénysorozat kötelező eleme a szolgáltatóknál tett látogatás is, így bennünket is

sokan felkerestek. A látogatási időszakban 17 alkalommal tartottunk könyvtárbemutató foglalkozást, melyet rendszeresen összekötöttünk papírszínházzal és kézműves foglalkozással.

Ezek az alkalmak közel 400 fő látogatót vonzottak. Mindez, egyéb elfoglaltságainkat is figyelembe véve (Anyák napi szöszmötölő, gyermeknap, eredményhirdetések) roppant mozgalmas időszakot jelentett, viszont számos óvoda és általános iskola képviselőjével vehettük fel újra a kapcsolatot. Nem csak mi profitáltunk ebből. Az óvónőknek, nebulóknak egyaránt nagy örömet jelentett a könyvtárlátogatás – hála lelkes kolléganőnknek, Szerencsi Edinának.

A záró rendezvény sem akármilyen esemény volt. 9 óvodai és 4 iskolai csapat mérte össze tudását, valamint ekkor került sor az alkotói pályázat eredményhirdetésére. A beérkezett összes pályamű megtekinthető volt a Skanzen irodaépületében, ahol friss vizet, gyümölcsöt, pogácsát fogyaszthattak a versenyzők. Mint a legtöbb szolgáltató, így a JAMK is hozzájárult az alkotások díjazásához: 3 db jutalomkönyvet osztottunk szét a nyertesek között.

Sikeres, remélhetőleg a programsorozaton túl mutató projektet zártunk. Köszönet a szervezőknek és azoknak a kollégáknak, kolléganőknak, akik tudásuk legjavát adva, valamilyen módon részt vettek a 17. Nyitott kapuk rendezvénysorozat megvalósításában!

Nagy Ádám kommunikációs munkatárs és kulturális szervező gyermekek körében a JAMK standján.

Fotó: Erősné Suller Ildikó

Remek hobbi a bélyeggyűjtés!

GOLDSCHMIDT ÉVA

Bélyegfoglalkozást tartottunk a Mórícz Zsigmond Városi Könyvtár gyermekkönyvtárában 2015. április 29-én. A játékos ismeretterjesztő előadáson a Kőkúti Általános Iskola harmadik osztályos diákjai vettek részt. *Angyal Erzsébet* és *Hatvani Márk*, a Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetségének tagjai a foglalkozás keretében mutatták be a bélyeg használatát, valamint elmondták, hogyan kell leáztatni a borítékról, képeslapról a bélyeget, hogy az a saját gyűjteményünket gazdagítsa.

Ismerkedés régi magyar és külföldi bélyegekkel.

Fotó: Goldschmidt Éva

A közelgő nagy tatabi fesztivál apropóján a játékos vetélkedő a víz, a zene és a virág témák köré csoportosult. A diákok először a vízzel kapcsolatban tudhattak meg érdekes információkat Tatáról, és helyezhettek a kis gyűjtő tasakjukba tatabi várról készült bélyeget, majd a zenével kapcsolatban az is kiderült, hogy Kodály Zoltán zeneszerző Kecskeméten született. A jó megfejtésekért járt a zeneszerzők

arcképével ellátott bélyeg. Sokféle virágot ismernek már a gyermekek, most a kis billogokon is szemügyre vehettek néhány fajtát. A fiatal felnőtt korosztály számára bizonyára nem idegenek az 1980-as években kiadott kis rókát, Vukot ábrázoló bélyegek. Természetesen ez sem hiányozhatott a kicsik gyűjteményéből, de csak azután kaphattak belőle egy-egy darabot, miután helyesen megválaszták a Vuk című könyv szerzőjének nevét.

A foglalkozás végére a gyermekek bélyeggyűjtő tasakja sok-sok bélyeget tartalmazott. Az előadónak sikerült felkelteni az érdeklődést az iránt a nagyszabású bélyegkiállítás iránt, amelynek a Víz, Zene, Virág Fesztivál idején az Eötvös József Gimnázium tornacsarnoka ad otthont. Noha a bélyeggyűjtés napjainkban nem annyira népszerű, azért ki tudja, talán lesznek a mai gyermekek között is olyanok, akik ezt a tevékenységet szívügyüknek tekintik.

Alakul a személyes gyűjtemény.

Fotó: Goldschmidt Éva

Zenei gyermekvarázs

GOLDSCHMIDT ÉVA

A vidámságé és a felhőtlen szórakozásé volt a szerep 2015. május 19-én, a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár rendezvényén. A gyermeknap alkalmából szervezett program az újdonság erejével hatott kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

Veres Andrea énekel. Fotó: Goldschmidt Éva

A *Palinta Társulat* volt a könyvtár vendége, amely első ízben adott koncertet a tatai gyermekeknek. A terem pillanatok alatt koncertteremmé változott, a Jázmin Utcai Általános Iskola alsó tagozatos diákjai és pedagógusai zsúfolásig megtöltötték. *Veres Andi* tisztán csengő hangja betöltötte a teret, a gyermekek tátott szájjal lesték minden szavát, no és a hangját! Az előadott dalok különlegessége, hogy a megzenésített versekhez Andi maga írta a zenét. Lendületesek, könnyen énekelhetők és nem utolsó sorban megjegyezhetők voltak. A fán csüngő majomról szóló dalt egy rövid próba után már a gyermekek is vele énekeltek, és a kezeikkel el is mutogatták. A kicsiket nem csak ily módon vonta be előadónk a produkciókba, hanem kiválasztotta azokat a gyermekeket, akiknek a nevük „A” (mint Andrea) betűvel kezdődik. Kialakult a népes kis csapat a színpadtéren, és a bohócdalt már bohóckellékeket ábrázoló papírfigurákkal adták elő. Andi papírábrákat adott a gyermekek kezébe, és azt kérte tőlük, ha a dalban meghallják azt a tárgyat, amit a kezükben tartanak, emeljék jó magasra a figurát. Így emelkedett a gyerkőcök feje fölé a kalap, a cipő,

a zokni, vagy a lufiból készült kutya, elvégre a bohócok lufihajtogatásban is jeleskednek. Az előadó gitáron zenélt, társa dobolt, de a gyermekek sem maradtak hangszer nélkül. Olyan zeneszerszámot kaptak, amelyet bárki könnyen elkészíthet odahaza. Kis henger alakú műanyag dobozkákba töltött rizs zörgött, és azt megrázva rögtön felvehették a ritmust a gitár- és a dobjátékkal.

A záródal pedig mi más lehetett volna, mint a társulat névadó zeneszáma, a *Hinta-palinta* kezdetű nóta, amelyet valamennyi korosztály jól ismert, és hangosan énekelt.

Fotó: Goldschmidt Éva

Rumlis Rumini, avagy kalandozás egy kisegérrel

DOMÁNYI ZSUZSA

Berg Judit *Rumini* című meseregénye évek óta az egyik legkedveltebb olvasmány a 8-12 éves korosztály körében. Látható ez a kölcsönzések számából, és abból is, milyen élvezettel játszanak a gyerekek *A küldetés* című Rumini társasjátékkal. Innen eredt az ötlet - hogy 2015 tavaszán – feldolgozva Rumini történetét – kreatív feladatsort állítsunk össze a gyerekkönyvtárban a vállalkozó kedvű olvasóknak.

A feladatlapon nyolc különféle fejtörővel találkozhattak a kitöltők. A kérdések között találhattunk igaz-hamis és feleletválaszolós feladatot, szókeresőt és szereplőpárosítót

feladványt is. A legutolsó pontban pedig kreativitásukat és képzelőerejüket mutathatták meg a Rumini-rajongók, ugyanis arra voltunk kíváncsiak, milyennek képzeltek a receficefát olvasás közben. Így születtek színpompás, fantáziadús, szemet kápráztató alkotások a feladatlapon. Többen a játék hírére olvasták el a meseregényt, és töltötték ki jókedvvel a Rumli Rumi fejtörőt, de olyan kisgyermek is volt, akinek édesanyja mesélte estéről-estére a kiséger izgalmaiban bővelkedő kalandjait.

Hármas holtverseny alakult ki a feladatlapok elolvasása után, így három kisdíák is átvehette *A szétszakadt térkép* nevű Rumini kártyajátékot. A nyerteseknek gratulálunk! Reméljük, a többi Rumini-regényt is élvezettel fogják olvasni, hiszen a könyvtárban a sorozat összes része megtalálható több példányban. A Rumini könyvek pozitív alaphangulata, humora, frappáns, a gyerekek számára is könnyen érthető dialógusai, az a derű, amivel a főszereplő a kalandokat fogadja, mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a történet elolvasása szédítő élménnyé váljon, és a gyerekek rákapjanak az olvasásra.

Bízunk benne, hogy a Rumini-olvasók a későbbiekben is olyan emberek maradnak, akiknek fontos lesz, hogy mindig a kezük ügyében legyen valamilyen olvasnivaló.

Dományi Zsuzsa gratulál Kramár Dávid nyertesnek.

Fotó: Goldschmidt Éva

Nyertesek:

Kramár Dávid, Színes Iskola, Tata

Keresztes Ádám István, Kőköti Ált. Iskola, Tata

Szabó Benedek, Angyalffy Mátyás Általános Iskola, Naszály

Kovács Marianna mesemondó a könyvtárban

ZIMONYI ZSANETT

Kovács Marianna kisgyermek gyűréjében.

Fotó: Steindl Nóra

Május 18-án a Helischer József Városi Könyvtár vendége Kovács Marianna mesemondó, gyermekkönyvtáros volt.

Kovács Marianna magyar-horvát származású, mindkét kultúra jó ismerője. A százhalombattai Hamvas Béla Városi Könyvtár gyermekkönyvtárosaként dolgozik.

2006-ban előadóként részt vett a 21. Olvasási Világkongresszuson. Fő mondanivalója akkor a gyermekirodalom melletti állásfoglalás volt a mai gyerekek védelmében. „Vallom, hogy a hagyományok, a népi kultúra ismerete elengedhetetlen minden ember számára. Így a gyerekek egyik legfontosabb szellemi tápláléka a népmese.”

2007-ben elvégezte a Hagyományok Háza által szervezett „Hagyományos mesemondás” című képzést, és ennek hatására kezdett el népmesét előadni.

Ezen a rendezvényen könyvtárunkban két állatmesét hallottunk Marianntól.

Ebben nagy segítségére voltak a 2- 5 éves korú gyerekek.

Ritkán gyűlik össze nálunk ilyen fiatal korosztály, és meglepően jó érzés volt látni az apróságok aktív, figyelő tekintetét a majdnem egy órás meseidőben.

Puszirablók Oroszlányon

TAKÁCS TÍMEA

Az oroszlányi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár meghívására Vig Balázs, három sikeres gyermekkönyv és két hangjáték írója látogatott az intézménybe. Előadására a környék iskoláiból, Kecskédről és Szákszendről is érkeztek alsó tagozatos gyerekek.

Takács Tímea, a könyvtár igazgatója köszöntötte az érdeklődőket és az író, aki két könyvét mutatta be ez alkalomból. Először az óvodások hallgathatták meg a rettegő fogorvos meséjét. Vig Balázs segítségével a gyermekek egy jót játszottak a rettegő fogorvossal. A teremben többen is Puszirablók köteteket szorongattak. A vendég által feltett kérdésekre kapott válaszokból kiderült, hogy sokan olvasták a mesét – sőt, mi több, szerették is. A közönségből kiválasztott kalózkapitány egy igazi színészpalánta volt – harmadikos kora dacára. Olyan élethűen alakította a szerepét, hogy azzal mosolyt csalt mindenki arcára.

Több kérdés is felmerült a részt vevőkben. Honnan ismeri Vig Balázs a Violetta sorozatot? Dollárt vagy eurót kérjen-e váltságdíjul a kapitány, vagy inkább kincset? Nagyon jó

válaszok érkeztek a kérdésekre. Szinte mindenki tudta, hogy a kalózkapitány először jóéjtpuszt, majd egy mázsa puszt kért váltságdíjul. (Sokak szerint a rossz álmok ellen kapunk jóéjtpuszt, de valaki szerint azért, hogy éгessék őket a szőleik.)

A kamaraterem tele volt lelkes résztvevővel, ahol az előadást beszélgetés követte. Az író dedikálta könyveit. Neki pedig a gyerekek dedikálták azt a terítőt, amelyen már volt egy-két autogram. Az oroszlányi program közönségével rekord hosszúságú, több mint másfél óras volt a találkozó. És olyan tartalmasan és szórakoztatóan telt ez az idő, hogy Vig Balázs Arany Kalóz oklevéllel jutalmazta a résztvevőket.

Vig Balázs fiatal oroszlányi rajongói körében.
Fotó: Szlezákné Molnár Katalin

Happy Birthday, Róma!

MÁRKU MÓNIKA

Április 21-én a komáromi Klapka György Múzeumban ezzel a címmel került sor egy könyvbemutatóval összekötött kiállítás-megnyitóra. A rendezvény meghívott vendége **Dr. Borhy László** akadémikus volt, aki az ELTE Régészettudományi Intézetének igazgatója. A kiállítás apropóját egy újabb rendkívüli lelet, **Philippus Arabs császár brigetiói törvénytáblájának szerencsés felfedezése** adta. Ezen az eseményen került sor a lelet bemutatására és az erről készült kiadvány ismertetésére. Az időpont pedig (tudatosan) egybeesett Róma megalapításának 2768. évfordulójával.

Dr. Borhy László. Kép forrása:
<http://regeszet.elte.hu/hu/borhy>

A rendezvényt *Számadó Emese* igazgatónő nyitotta meg, majd átadta a szót *Borhy* professzor úrnak, aki előadásában beszélt a lelet keletkezéséről, történetéről, megtalálásának körülményeiről és nemzetközi régészeti jelentőségéről is.

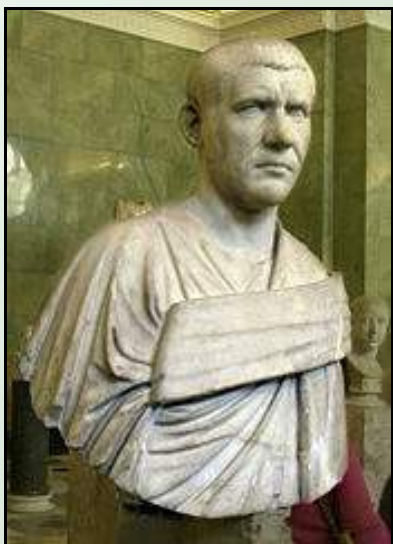
Mint ahogy előadása elején említette, erről a szenzációs leletről még 2014 őszén értesültek megtalálójától, *Kiss Attila* szőnyi lakostól, önkéntes segítőjüktől. Pont abban az időben, amikor befejeződtek a Komárom-Almásfüzitő között épülő gát megelőző feltárásai, ahol római kori településre és fürdőre bukkantak.

Bejelentését követően a lelet a múzeumba került, ahol azonnal megkezdődött annak restaurálása. Mint kiderült, ezek a bronz töredékek ismét egy törvénytábla maradványai, amely már a második ilyen felfedezés Szőnyben. Az első – mondta az akadémikus – még 1930-ban került elő, és Kr. u. 311-ből származik. 1936-ban publikálták. Már ennek is akkora nemzetközi jelentősége volt, hogy számos nyelvre lefordították, és egyes egyetemeken bekerült a tananyagba is Amerikában.

Tavaly ősszel 6 töredék került elő, melyek annak a bronz törvénytáblának a részei, amelyet Kr. u. 244-249 között adott ki Marcus Iulius Philippus (Philippus Arabs) római császár. Ő volt az első arab származású keresztény uralkodó. Innen kapta az Arabs elnevezést is.

Sajnos az előkerült töredékekből a törvénytábla szövege nem teljesen rekonstruálható. A teljes

törvénytábla kb. 18-25%-át teszi ki. Ennek ellenére azonban jól elhelyezhető a Kr. u. 3. század történelmében. Meghatározható műfaja (a császári törvénykezés egy formája) és készítésének módja is. Philippus Arabs császár (Kr. u. 244-249. között uralkodott) nevét kétszer is említi a tábla. Ezt annak ellenére is meg tudták állapítani, hogy az akkor szokásos módon a császár halálát követően kitörölték onnan a nevét.

Marcus Iulius Philippus. Kép forrása:

http://hu.wikipedia.org/wiki/Philippus_Arabs_r%C3%B3mai_cs%C3%A1sz%C3%A1r

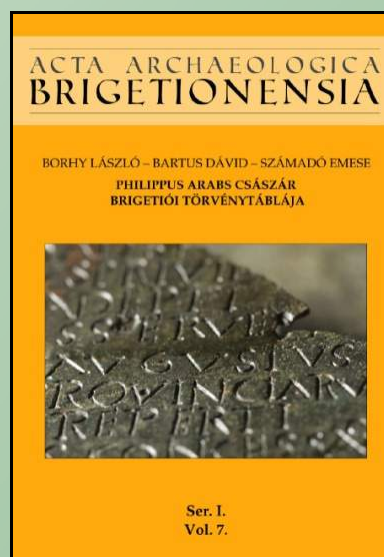
Eme törvénytábla a római jogtörténelemben is párját ritkítja. A törvénytábla szövegéből, történelmi korban történő elhelyezéséről következtetni lehet Arabs császár trónra kerülésének következményeire, népszerű intézkedéseire (pl. kiváltságok megerősítése), költséges tevékenységeire is. Az előkerült törvénytábla szövege a brigetioi katonák és a császár közötti párbeszédet örökíti meg. A katonák és családjaik számára a császár által adott kiváltságokat tartalmazza. Keltezése Kr. u. 247-249. közé tehető.

Dr. Borhy László bevezetőjének végén megköszönte a segítséget és a közös munkát mindazoknak, akik nélkül ez a kiállítás és kiadvány nem jöhetett volna létre. Név szerint Számadó Emesének és Bartus Dávidnak (szerzőtársainak), Kiss Attilának (a lelet megtalálójának), Döbröntey Szilviának

(restaurálás), Vida Ágnesnek (ő készített 3D-s felvételt a leletről), Komárom Város Önkormányzatának, dr. Molnár Attila polgármesternek, a Komáromi Közgűjteményi Közalapítványnak, Dr. Anthony Borelnak és Dr. Csippán Péternek (ELTE – MTA Interdiszciplinális Régészeti kutatócsoport és ELTE BTK Arhaeometriai és Régészeti Módszertani Tanszék), továbbá Darázs Panninak (Deutsches Archäologisches Institut, Róma), Dr. Francisca Feraudi-Gruénaisnak (Seminar für Alte Geschichte und Epigraphik, Universität Heidelberg), Dr. Franziska Beutlernek (Institut für Alte Geschichte und Altertumskunde, Papyrologie und epigraphik, Universität Wien), Szabó Miklós akadémikusnak (ELTE BTK Régészettudományi Intézet), Professor Michael Peachinnak (New York University) a szakirodalom beszerzésében és Dr. Kovács Péter professzor úrnak (Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Latin Tanszék, Piliscsaba) a töredékek műfaji besorolásában, az egyes kifejezések értelmezésében.

Mindazt tehát, amit erről az előkerült törvénytábláról tudhatunk, azt ebben a kötetben közzétették.

A kiállítás és kötetbemutató végén a koppánymonostori Vasas Cukrászda felajánlásának köszönhetően a bronzkori lelettöredéket ábrázoló tortával ünnepelt az összegyűlt tömeg, s kívánt boldog születésnapot Rómának.

Visszatekintés a múltra – Rabi Lenke könyvbemutatója

VARGA ORSOLYA

Május 19-én Mocsára látogatott György Károlyné Rabi Lenke, aki 2003. és 2013. között a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár igazgatója volt.

György Károlyné Rabi Lenke.

Fotó. Hörömpöli Tibor

Látogatásának apropóját az **Elsődleges célpontok: Almásfüzitő és Szöny a második világháborúban** című kötetének megjelenése adta. Ennek kapcsán beszélt a könyv alapját képező munkájáról. Fő kutatási területe a második világháború, különös tekintettel szűkebb régióinkra. A könyv tartalmáról így ír az előszó: *"...Az itt élő emberek hogyan vészelték át a bombázásokat, a községek körbezárását és a front átvonulását. Ez a könyv a füzitői és szőnyi lakosok, a gyárakban dolgozó munkások, a mérnökök, alkalmazottak és munkaszolgálatosok, s nem utolsósorban az itt harcoló katonák történetét mondja el, egyszersmind megemlékezés, főhajtás a háború minden áldozatának emléke előtt."* Előadása rengeteg érdekes, elgondolkodtató adatot tartalmazott.

Az előadás kezdetén Rabi Lenke megosztotta velünk személyes motivációját, azokat a

történeteket, melyek kutatási témájához vezették. Ezt követően a háború kitörését megelőző eseményeket ismertette, az elégedetlenséget az elcsatolt területek miatt, a törvénycikket a honvédelemről. Almásfüzitőn ekkor már jelen volt az amerikai tulajdonú Vacuum Oil Company, mely a Molajjal együtt a bombázások elsődleges célpontjává vált. Erre utal a könyv címe is. Az üzem jelenléte a környékbeli települések lakosságára is nagy hatást gyakorolt. Előbb a megélhetés szempontjából, később a bombázások miatt, melyek Mocsát is érintették.

Az előadó időrendben ismertette a térséget érintő eseményeket, többek között kitérve a bombázók típusára is. Bemutatta az Olaszországból induló útvonalukat, az összedőlt olajtartályokat, épületeket. A légitámadások, a vadászrepülők azonban sokszor a civil lakosságot találták el. A fájdalmas veszteségek ellenére mégis sikerült megőrizniük emberségüket. Ezt bizonyítja az az 1944-es adat, amelyben Szöny lakosai az erőltetett menetben vonuló zsidókat segítették.

Rabi Lenke precíz kutatómunkája eredményeként részletesen, képekkel illusztrálva tárta elénk a háború eseményeit. Számomra legemlékezetesebbek a bombatölcsérek bemutató légi felvételek voltak, a Dunába telepített aknák, a harcok pillanatait ábrázoló korabeli fényképek és a mocsai vonatkozású eseményeket megörökítő képek és adatok. Ezek között szerepeltek a mocsai hősi halottak, a községben folyt harcok és a szovjet-orosz tömegsír.

Az előadás nagy érdeklődést váltott ki mind az idős, mind a fiatal lakosság körében. A rendezvényt követő napokban sokan jelezték, hogy szívesen látogatnának több ilyen programra. Mindannyian nagy szeretettel várjuk vissza községünkbe Rabi Lenkét!

E könyvbemutatóval azonban nem érnek véget Mocsán a kulturális programok: Falunapon, május 30-án ellátogat a községbe a tatabányai író, *Benyák Zoltán*, hogy egy óra hosszán át megossza velünk legfrissebb írói élményeit. Az író december 17-én már járt nálunk egy jó hangulatú író-olvasó találkozón.

Majd június 5-én következik egy kicsiknek és nagyoknak egyaránt szóló program, melyen találkozhatunk az ismert költővel, *Varró Danival*, aki újságcikkeket, verseket, verses meseregényeket és mondókákat egyaránt ír.

A rendezvény közönsége nagy figyelemmel hallgatta az előadást. Fotó: Hörömpöli Tibor

Új elnökség az MKE élén

KISSNÉ ANDA KLÁRA

2015. május 6-án tisztújító küldöttközgyűlésre kaptak meghívót az MKE szervezetek és szekciók képviselői. A levezető elnök Kiss Gábor MKE alelnök volt. Závogyán Magdolna, az EMMI kultúráért felelős helyettes államtitkára helyett Sepseyné dr. Víg Annamária főosztályvezető tartott rövid összefoglalót a kulturális ágazat stratégiai törekvéseiről, a Kulturális Alapellátás koncepciójáról. Mindenekelőtt megerősítette, hogy a könyvtáros társadalom mind a civil kapcsolatok, mind a minisztérium partnereként egyaránt erős. Bakos Klára elkötelezettségét, hozzáállását és tudatosságát példaértékűnek nevezte, amelyből tizenkét éve alatt a főosztály is profitált. A magyar könyvtárügy felfelé ívelő pályája stratégiai gondolkodásra vall.

Mint mondta, a főosztály legfontosabb feladata most a kulturális alapellátás kiterjesztése, 2016-ban már érzékelhető hatása lesz – a helyettes államtitkár asszony ebben a kérdésben elkötelezett.

A könyvtárosi életpálya-modellt az MKE példaértékű módszerességgel dolgozta ki. A minisztérium számít az MKE partnerségére. Jelenleg a kötelespéldány rendelet előkészítése folyik. Az uniós fejlesztési pályázatokról elmondta, hogy az eddigi tapasztalatok alapján a hazai forrás (költségvetés és NKA) nélkülözhetetlen. Az MKE-re – még a nyár előtt - számítanak az egyeztetések és szövegezés során.

Ezt követően Bakos Klára elnök asszony az MKE Emlékérem kitüntetésre felterjesztett személy laudációját olvasta fel. Az Elnökség márciusi ülésén döntött arról, hogy dr. Fodor Péternek, az IKSZ tizenkét éve választott elnökének adományozza az emlékérmét. A civil szférában és a szakmában egyaránt kiemelkedő tekintélynek örvendő, igazi kultúrpolitikus távolléte miatt az IKSZ májusi küldöttközgyűlésén veheti át az adományozó oklevelet és az érmet.

Bakos Klára búcsúzik az MKE éléről.
Fotó: Mándli Gyula

Ezek után a határozatképesnek nyilvánított MKE küldöttközgyűlés megkezdte napirend szerinti munkáját. Elsőként Bakos Klára fűzött kiegészítéseket a 2014. évi közhasznúsági jelentéshez. Említést tett a huszonkilenc szervezet összehangolt gazdálkodásának sikeres megvalósulásáról. Kiemelte, hogy az életpálya-modell, amely egy új tevékenység kezdete, egyrészt muníciót ad a minisztérium számára, másrészt a pénzen, a karrieren és a jövőképen túl a szakma továbbélését is biztosítja. Beszámolóját kiegészítette azzal,

hogy az egyesület túljutott a forrásnehézségeken, és megköszönte a tagságnak és a szervezeteknek a megértést és az együttgondolkodást.

Dr. Horváth Sándor Domonkos, az Ellenőrző Bizottság elnöke 2014. évi beszámolójában kihangsúlyozta a korrekt és hiteles adatokat, a ki-egyensúlyozott és takarékos gazdálkodást, a pénzügyi dokumentáció fegyelmezett vezetését. Az Elnökség figyelmét arra hívta fel, hogy – különösen a vándorgyűléseket érintő – szerző-déskötésekre fokozottan ügyeljen, a költségtérítéseket pedig egységesen és következetesen dokumentálják. Erre szabályzat kidolgozását javasolta. Visszatekintve a lezárt ciklusra kijelentette, hogy az egyesület szembenézett a változásokkal járó félelmével, és a szabályozásnak köszönhetően mára a gazdálkodás terén is jogszerű, mintaszerű működés állapítható meg.

A beszámolókat elfogadását követően *Bakos Klára* elnöki összegzése hangzott el az elmúlt négy évről. A 2178 egyéni és 84 testületi tagot számláló egyesület négy éves tevékenysége és társadalmi munkája során számos makro- és mikro változással nézett szembe. Nem érthető a Könyvtári Osztály szerepének csökkentése, miközben számos területen (tudásalapú társadalom alakítása, K+F, szociokulturális szerepvállalás, digitális tudás fejlesztése, a műveltség meghonosítása stb.) bizonyított a könyvtáros társadalom felkészültségével, szolgáltatásaival, jó stratégiával. Az MKE aktívan képviselte a szakmát, állandóan jelen volt a könyvtárpolitika alakításában, részt vett a stratégia hosszú távú kialakításában. Javasolataival részt vett a nemzeti könyvtár helyzetének rendezésben, a felsőoktatási könyvtárak problémamegoldásában, az ágazati szintű jogszabályalkotásban, a szakmai érdekvédelem erősítésében, partnerként a minisztérium döntéshozatalában, valamint erősítette a nemzetközi partnerségét.

Négy év eseményei és vállalásai sorából kiemelte az Országos Könyvtárügyi Konferenciát és a kapcsolódó műhelybeszélgetéseket, az IKSZ-szel közösen kidolgozott életpálya-modellt, az MA képzés megmaradásáért tett lépéseket, az MKE vándorgyűléseket, a könyvfesztiválokra való

részvételt, a Magyar Könyvtárosok Világtalálkozóját, a Hungarikum Munkabizottság szerepét, a kis- és középvállalkozók kompetenciafejlesztésében vállalt szerepet, a Civil Akadémiát, az Alkotó könyvtáros sorozatot és kísérő programjait, az MKE-díjakat és kitüntetések, valamint a partnerséget az IKSZ-szel és a társszakmákkal.

Hangsúlyozta, hogy nem a Könyvtári Osztály hibája, hogy nem született önálló könyvtári stratégia, hanem beleolvadt az egységes nemzeti stratégiába. Az MKE jogszabályalkotást segítő tevékenysége megnyilvánult több szakmai kérdésben is. Néhány példa erre: a települési ellátási rendszer átalakítása, a közeljövőben megjelenő új kötelezpéldány rendelet, az 1976-os könyvtári törvény változásai. Ez a munka nem egyszer az IKSZ zászlaja alatt történt, de az MKE közreműködésével.

Mint mondta, gondok mindig vannak, de előre kell tekinteni.

Fehér Miklós főtitkári beszámolójában utalt arra, hogy eredményeket, sikereket elérni csak egy jó csapattal és a belső feltételek teljesülésével lehet. Az Elnök, az Elnökség, az EB, a Tanács és a tagság közösen elért eredményeiről beszélünk. Kétezer fölötti egyéni tagság, három társult szervezet igazolja, hogy a szakma résztvevői figyelnek egymásra és tudnak együttműködni. A harminc szervezetből bár egy kivált, együttműködőként visszatér. Sok a belső munkacsoport, tevékenységük meghatározó. Vannak máshova tartozó delegáltak is (OTCEF, Szellemi Kulturális Örökség Szakbizottság, Könyvfesztivál Szervezeti Munkacsoport). Az MKE partnerei között jelen van az OSZK, a NAKVI, az IKSZ, a szakminisztérium, a társult és további szakmai szervezetek, nem utolsósorban pedig a határon túli magyar könyvtáros szervezetek.

Gyarapodott a kitüntetések és kitüntetettek száma: az MKE Emlékérmesek, a Füzéki-díjasok, a Kertész Gyula Emlékérmesek, Az év fiatal könyvtárosa díjasok és különdíjasok a Kovács Máté Alapítvány jóvoltából.

Nem maradhatott említés nélkül a honlapmódosítás és a Könyvtárvilág online magazin,

valamint a 2011-ben kiadott jubileumi emlékkötet, amelyhez mára a mutató is elkészült.

Négy év alatt háromszor kellett alapszabályt módosítani. Fontos szervezeti történés volt az ügyviteli nyilvántartás és könyvelési szabályzat megalkotása, amelyhez az ügyrend kidolgozása még hátra van. A múzeumi belépőkártya külön vállalt feladat volt, kapcsolattartást jelent a múzeumok felé.

Az egyesület anyagi stabilitásán sokat segített a tagdíjreform. Az elnökséghez vont források biztosítják a közös könyvelés finansziális hátterét. Mára 3314 ezer forint áll rendelkezésre a működés, a pályázatok, a programok megvalósítására, nemzetközi képviseletre. Visszatekintve, az anyagi forrás önállóságot hozott, és mindenki javát szolgáló tevékenységet jelent.

A Tanács négyéves munkájáról *Bazsóné Megyes Klára* számolt be. „A regisztrált tagság képvisleti szerve és az Elnökség tanácsadó szerve” tartalmas és megfeszített munkával dolgozott. Ennek köszönhetően javult a szervezeti fegyelem. Radikális változásokat kellett tenni a tagdíjrendszerben, meg kellett alkotni a szervezeti működési szabályzatokat. A szervezeti beszámolók összeállítására egységes szempontrendszert dolgozott ki. Jelentős szerepet vállalt az országos konferenciák előkészítésében, lépett a Fitz-díj szabályzat és bizottság létrehozásában. Bemutakozási lehetőséget teremtett a szervezeteknek, szekcióknak és összekötőként dolgozik a Könyvtárvilág felé. Sokat tett a szervezeti és pénzügyi fegyelem, a tagdíjfizetési fegyelem érdekében. Mint mondta, a Tanács fontos, konzultatív tanácsadó szerv, az egyesület hatékonyságát növeli. Hogy az Elnökség és az egyesület most ilyen konszolidált helyzetben van, az nem kis részben a Tanácsnak köszönhető.

Horváth Tamás, az MKE Választási Bizottságának elnöke betegség miatt maradt távol. *Bazsóné Megyes Klára* számolt be a 2014 novemberében összehívott bizottság eddigi munkájáról is, a jelölés feltételeiről és eredményéről. Az elhangzottakat azzal egészítette ki, hogy míg 2011-ben 311 jelölőlap érkezett be, most 524-gyel kellett

dolgozniuk, amelyet szintén az erősödő fegyelemnek tulajdonított. Mint mondta, a jelölés nem volt sikeres, mivel az Ellenőrző Bizottság elnöki posztjára senki nem vállalta a jelölést. Az Ügyrend szerint így helyben, a Küldöttközgyűlésnek kellett jelöltet állítani. *Dr. Amberg Eszter* személyére hangzott el javaslat, amelyet mind a Küldöttközgyűlés, mint a jelölt elfogadott.

Barátné dr. Hajdú Ágnes, az egyesület új elnöke.
Fotó: Mándli Gyula

Az ezt követő országos tisztújítás lebonyolítása az alábbi eredménnyel zárult:

- **Az MKE elnöke:**
Barátné dr. Hajdu Ágnes
- **Főtitkár:** *Gerencsér Judit,*
- **Az EB elnöke:** *dr. Amberg Eszter.*
- **Elnökségi tagok lettek:**
Buzai Csaba,
Eszenyiné dr. Borbély Mária,
Fehér Miklós,
Kiss Gábor,
Oros Sándor,
dr. Redl Károly,
Takáts Béla.
- **Az elnökség póttagjai:**
Venyigéné Makrányi Margit,
Zsigáné Kóródy Judit.

- **Az MKE EB tagjai:**

*Elekes Eduárdné,
dr. Hangodi Ágnes,
Koglerné Hernádi Ágnes.*

A tisztújítást követően *Barátné dr. Hajdu Ágnes* nagyon röviden arra adott választ, hogy miért vállalta ezt a feladatot. Egyrészt sokat tanult *Bakos Klárától*. Másrészt édesapja mellett, aki egész életét a szakmának áldozta, már gyermekkorától szívta magába a civil és a közösségi munkát. Harmadrészt *Fülöp Géza*, mint példakép

ösztönözte erre a szerepvállalásra. Programjában minden eddigi célkitűzést és feladatot meg kíván tartani, lesz, amit pedig erősíteni szeretne.

A Komárom-Esztergom Megyei Szervezet vezetősége és tagsága nevében kívánok neki és minden megválasztott tisztségviselőnek erőt, egészséget és kitartást a sikeres munkához!

(A küldöttközgyűlés részletes beszámolója és az eseményről készült hivatalos jegyzőkönyv az mke.info.hu oldalon hozzáférhető lesz.)

A Szomolányi-gyűjtemény Tatabányán

KISSNÉ ANDA KLÁRA

Kivételes lehetőséget kínált a Tatabányai Múzeum a könyvtárosoknak azzal, hogy felkínálta a Szomolányi-gyűjtemény megtekintését nyitva tartási idején kívül. A múzeumlátogatást az MKE megyei szervezete május 18-ára szervezte meg. Az időpont számunkra szerencsésnek bizonyult, mert egyúttal annak is tanúi lehettünk, hogyan kerülnek helyükre a féltve őrzött darabok egy kiállítás megnyitó előtti utolsó pillanatokban. Éppen a *Metamorfózis második egysége*, *A fa évszázadai* című kiállítás berendezésének, illetve az utolsó simításoknak lehettünk szemtanúi. A feszültség, a várakozás, az izgalom, az elégedettség és büszkeség egyvelege fogadott bennünket, mi pedig zavartan és rácsodálkozó kíváncsisággal szívtuk magunkba ezt a színfalak mögötti élményt. A kiállítás az Által-ér völgyében élő ember és a természet kapcsolatát ezúttal a bronzkor, a vaskor és a népvándorlás korába vetíti, csak jó szívvel tudom ajánlani mindenkinek.

Visszatérve a Szomolányi-gyűjteményre, páratlan ötvösművészeti alkotások, szőnyegek, minia-

tűrok és bútorok tárultak a látogató elé. A 16-19. századi arany, ezüst, elefántcsont és egyéb anyagok felhasználásával készült fűszertartók, szelencék a leghíresebb augsburgi, nürnbergi, bécsi, lőcsei, pozsonyi műhelyekben készültek.

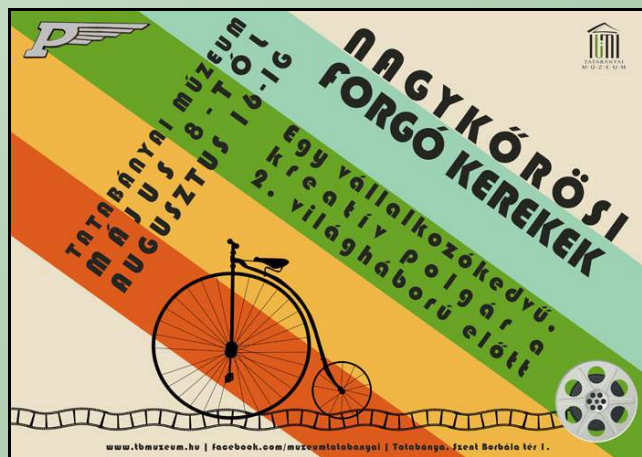
A Nautilus serleg. A kép forrása:

<http://www.minalunk.hu/leadkepek/eredetilead17760.jpg>

Csak egy a sok közül a tengeri kagyló arany befoglalásával készült Nautilus serleg. A szelencék és cukros dobozok mitológiai és hétköznapi jelenteket ábrázolnak. A falakon hét szőnyeg, – köztük értékes kézi csomózású perzsa és közép-ázsiai nomád – valamint festmények kaptak helyet.

Pál Gabriella múzeumigazgató nem állhatta meg, hogy el ne mesélje a gyűjtemény rendkívüli és hihetetlen történetét, miszerint Szomolányi Elemér (1909-1992), aki műkedvelőből nemzetközileg jegyzett gyűjtővé vált, úgy lelte tűz által halálát a lakásán, hogy a tűzben gyűjteményének egy darabja sem sérült. Feltételezhetően öngyulladás történt; maga és az ágya hamuvá vált, míg a pernye borította rendkívüli műtárgyak épségben maradtak. Gyűjteményét még életében felkínálta a debreceni Déry Múzeumnak, amelynek mai napig egyik legjelentősebb gyűjteménye a Szomolányi.

Ha pedig műélvezet, hát élvezzük csordultig! Az emeleten biciklikiallítás várt. *Papp Sándor*, egy nagykorösi rézműves segéd történetével szembesültünk, aki Nagykoröst a statisztika szerint a „legelkerékpárosodottabb várossá” tette a ’30-as években. A páratlan kreativitással megáldott úr 1895-ben nyitott saját üzletében permetezőket, rézüstöket árult, miközben bicikliket javított. A második világháborúig felfelé ívelő pályát a biciklitípusok, nyergek, homorító és domborító eszközök, Csepel emblémák és címerek körében láthattuk.

A kép forrása:

<http://www.minalunk.hu/leadkepek/eredetilead18889.jpg>

Ennyivel azonban az üzlettulajdonos nem érhetett be. 1908-ban az országban az elsők között alapított mozgókép-színházat is. A filmtekercsek és szalagok mellett a fiatal *Dayka Margit*, *Perczel Zita*, *Törzs Jenő*, *Mály Gerő*, *Szeleczky Zita*, *Ráday Imre* és sokan mások köszöntek vissza a plakátokról. A magát családi vállalkozássá kinőtt üzleteknek és vagyonnak a ’45 utáni államosítás vetett véget.

Kár, hogy csak néhányan éltünk ezzel lehetőséggel!

Beszámoló a szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének szakmai napjáról

RONCZ MELINDA

Április 27-én, a komáromi Szinnyei József Könyvtár Nádor utcai épületében került sor a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületének éves közgyűlésére. Az elnöknő, *Milány Bajnok Éva* köszöntője után a szakmai nap három színvonalas előadással kezdődött, melyeket neves magyarországi előadók tartottak a szlovákiai magyar kollégák számára.

Dr. Fodor Péter, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója könyvtára történetét, valamint annak jelenét és jövőjét vázolta. Felhívta a jelenlévők figyelmét arra, hogy a mai kor könyvtárának, a könyvtárhasználók igényeinek és az információs világ kihívásainak is meg kell felelnie, valamint közösségi térként formálnia kell környezetének kulturális életét. A főigazgató előadásával rámutatott, hogy a hatékony működés feltétele a tervezés, az előrelátás. Úgy nézni a jövőbe, hogy kitaláljuk azt, hogy a könyvtár falain kívüli világ a jövőben mit vár el a könyvtártól. Kiemelte, hogy a magas szintű szolgáltatás nyújtása többek között megfelelő együttműködési és partnerségi kapcsolatok kiépítésében, valamint azok megtartásában is rejlik.

Kissné Anda Klára az MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezetének elnökeként beszámolt egyesületük tevékenységéről, vázolta sikereiket, illetve problémáikat egyaránt. Rámutatott arra, hogy az egyesület célja a tagok hiva-

tástudatának erősítésén kívül, hozzájárulni szakmai fejlődésükhöz is (pl. tanulmányutak szervezése, ingyenes szakmai képzések, konferenciákon való részvétel támogatása). Kiemelte azt, hogy civil szerveződésként módjukban áll a törvényhozó szervek felé közvetíteni javaslataikat, valamint alakítani a társadalomban a könyvtárosokról kialakult képet. Örömmel konstataulta, hogy a határon túli kollégákkal is jó kapcsolatokat ápolnak, melyek reméli a továbbiakban is folytatódnak. Beszámolójával követendő példával szolgált a jelenlévőknek az egyesületi életet illetően.

Gyüszí László és Kissné Anda Klára meghívott előadók, valamint Mgr. Kecskés Ildikó a vendéglátó szervezet részéről. Fotó: Kovačič Gizella

Harmadik előadóként *Gyüszí László* helytörténész beszélt a helytörténeti kutatások jelentőségéről a könyvtárakban, melyek - mint mondta - nem merülnek ki az adott régióra vonatkozó irodalom gyűjtésében. Ezek megismertetését, népszerűsítését is feltételezik a helyi közösség számára. Akár helyismereti órák tartásával a gyermekeknek, akár előadások formájában a felnőttek számára, vagy szakcikkek írásával a szakmának. Gyakori feladatként jelölte meg a tanácsadást, illetve irodalomkutatást a könyvtárba látogatók számára. Említette még, hogy helytörténész könyvtárosként vetélkedő szervezésére, illetve lebonyolítására is felkérték már.

A szakmai nap másik felében a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületét érintő feladatok-

ról esett szó. A gyűlés megnyitása után *Mgr. Kecskés Ildikó* számolt be a közelgő Kárpát-medencei magyar könyvtárosok konferenciájának programjáról, melyre a magyarországi szervezők kilenc szlovákiai magyar kollégát várnak. Felszólalásában kiemelte, hogy a gyakorlatnak megfelelően az őszi időszakban a Könyvtári Intézet idén is meghirdeti szakmai továbbképzéseit, melyeknek helyszínei előreláthatólag a somorjai Zalabai Zsigmond Városi Könyvtár, illetve az érsekújvári Anton Bernolák Városi Könyvtár lesznek, résztvevői pedig az egyesület tagjai.

Legfontosabb napirendi pontként sor került az új vezetőség megválasztására. A jelenlévők egyhangúlag támogatták a korábbi elnök, *Milány Bajnok Éva* (Komárom) újraválasztását. Alelnöknek választották *Mgr. Kecskés Ildikót* (Érsekújvár), titkárnak *Roncz Melindát* (Somorja), elnökségi tagnak *Szarka Katalint* (Palást), pénztárosnak *Kovačič Gizellát* (Érsekújvár) és a jegyzőkönyv vezetőjének *Kontár Juditot* (Galánta).

A komáromi szakmai nap minden jelenlévő számára mélyen elgondolkodtató és inspiráló volt. Az előadások, valamint a közgyűlés napirendi pontjai sok kérdést vetettek fel a jövővel kapcsolatban, építő gondolatokat indítottak el a jelenlévőkben, terveket sugalltak a jövőbeli együttműködés érdekében.

Fotó: Kovačič Gizella

Kedves KLIKKelők!

Egy kedves ismerősömmel a minap arról beszélgettünk, hogy melyek a legkedveltebb és általa hasznosnak tartott applikációk a telefonján. Ezt osztom meg most itt a KLIKK-ben is, hátha tudunk újat mutatni, és kedvet csinálunk némelyik alkalmazás használatához. A legtöbb iPhone-ra és androidos készülékre is letölthető. Hasznos böngészést kívánok!

Vitéz Veronika, rovatvezető

Applikáció-ajánlatok

VITÉZ VERONIKA

iMenetrend

Az iMenetrend egy vasúti menetrend kereső alkalmazás. Több mint 6000 állomást tartalmaz így biztosan megtalálod azt, amelyikre szükséged van. Forrás:

<https://apramagyar.hu/appok/imenetrend/>

Traffi Hunter

Rendszeresen frissülő adatbázis lehetővé teszi, hogy mindig naprakész legyél a traffipaxok aktuális pozíciójáról. Forrás: <http://traffihunter.hu/>

CamFind

A CamFind Appal a világ felfedezése és megértése még sosem volt ilyen könnyű. Egy fotó készítésekor az alkalmazás mobil vizuális

keresési technikát használ a képen lévő dolog felismeréséhez. Forrás: <http://camfindapp.com/>

Shazam

A Shazam a legjobb módja annak, hogy azonosítsuk a zene- és TV műsorokat. Néhány másodperc alatt kiderül, hogy mi a hallgatott zeneszám címe és ki az előadója. Forrás: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.shazam.android&hl=hu>

MAPS.ME

Gyors és részletes offline térkép a világ összes országáról. A térképek bárhol, bármikor használhatóak. Internetkapcsolat nem szükséges. Forrás: <http://maps.me/en/home>

2015 április

NAGY EDIT

1.
80 éves lesz az MKE / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 35-37.
2.
A Lábatlani Helytörténeti Kerekasztal 64. találkozásáról / Horváth Géza. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 29-30. - ill.
3.
A magyar költészet napja a könyvtárban : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 77. sz. (2015. április 1.), p. 2.
4.
A Nap és a Hold elrablása : kézjáték 4 éven felülieknek / Gurinné Pintér Gabriella. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 26. - ill.
5.
Átalakulás, "frissülés" a belvárosban : agora : május közepén megkezdődnek a munkálatok a könyvtár melletti területen. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 101. sz. (2015. április 30.), p. 4. - ill.
6.
Az előtérből is figyeltek a színpadra : kórustalálkozó : nyergesújfalui, soroksári, leányvári, várgesztesi vendégek / F. K. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 91. sz. (2015. április 18.), p. 14. - ill.
7.
Befutók a szákszendi vers- és prózamondók : [hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 87. sz. (2015. április 14.), p. 3.
8.
Cool-túra : iskolák vetélkedője Tatabányán / Petényi Erzsébet. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 4-6. - ill.
9.
Csiribiris mesés-zenés foglalkozások / Zimonyi Zsanett. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 25. - ill.
10.
Emlékkonferencia Héregen Magyary Zoltán és Techert Margit halálának 70. évfordulójára / Horváth Géza. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 30-32. - ill.
11.
Ez a csillagászat és a fény éve : könyvtárban : az égitestek "életéről meséltek" az ÖKO-esték rendezvényén / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 100. sz. (2015. április 29.), p. 4. - ill.
12.
Farsangi máz / Goldschidt Éva. - In: Könyvtári levelező/lap - 27. évf. 02. sz. (2015.), p. 20. - ill.
13.
Folytatódott a digitális kompetencia-fejlesztés diákoknak / Szilassi Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 22. - ill.
14.
Friss, közéleti hang az irodalomban / Petrozsényi Eszter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 9-10. - ill.
15.
Három délután a számítógéppel. - In: Kisalföld : a család magazinja : komáromi kiadás. - 70. évf. 88. sz. (2015. április 15.), p. 13. - ill.

16.
Húsvéti szöszmötölő : tavaszi kézműves hét a JAMK-ban / Erősné Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 24. - ill.
17.
"Így fociznak ők"- tények és adatok a sportról, ezúttal a könyvtárban / Wágner Zsanett. In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 78. sz. (2015. április 2.), p. 5.
18.
Így írnak ők...a városi könyvtárban : [hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 98. sz. (2015. április 27.), p. 2. - ill.
19.
Így ünnepeltük a költészet napját a tatabányai megyei könyvtárban / Nagy Ádám. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 8. - ill.
20.
Íróinvázió a kistélepülési könyvtárakban : [hirdetés]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. 26. évf. 90. sz. (2015. április 17.), p. 4.
21.
Járasi vers-és prózamondó verseny / Takács Tímea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 16. - ill.
22.
Kaiser Ottó fotográfus volt a Könyvtári beszélgetések sorozat vendége / Szűcs Katalin. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 15. - ill.
23.
Kérdések, nem válaszok : Téri Sándor : büneinkről és őszinteségről : Szabó Lőrinc ürügyén / Veizer Tamás. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 97. sz. (2015. április 25.), p. 5. - ill.
24.
Költészet napi hagyományt teremtettek. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 87. sz. (2015. április 14.), p. 4.
25.
Költészet napi "vers-randevú" a könyvtárban / Erdélyi Lili Ada. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 18. - ill.
26.
Költészet napja Dorogon / Mucha Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 17. - ill.
27.
Költészet napja Esztergomban / Kovátsné Várady Eszter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 12-13. - ill.
28.
Könyvtáratadó Bajnán / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 20. - ill.
29.
Könyvtárosok kirándulása Környére / Takács Anna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 37-38. - ill.
30.
Könyvtárosok világnapja Tatán / Dományi Zsuzsanna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 11. - ill.
31.
Közelebb hozni a verseket / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 99. sz. (2015. április 28.), p. 2. - ill.
32.
Köztünk élnek - Konyicska Renáta zongoraművésszel / Szűcs Katalin. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 13-14. - ill.
33.
Köztünk élnek - Kováts Péter orgonaművésszel / Zimonyi Zsanett. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 13. - ill.

34.
"...majd minden elcsendesedett..." : évvel ezelőtt ért véget a II. világháború Dél-Komáromban / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 32-34. - ill.
35.
Megszépült a betűk bajnai babzsákos birodalma : könyvvilág : sikeres az együttműködés a helyi önkormányzat és a megyei könyvtár között / F. K. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 99. sz. (2015. április 28.), p. 1. - ill.
36.
Merre tart az IT világ? / Vitéz Veronika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 39. - ill.
37.
Mint egy régi barát - beszélgetés Háy Jánossal / Petrozsényi Eszter. - In: Könyvtári levelező/lap. 27. évf. 2. sz. (2015.), p. 18-19. - ill.
38.
Mondom, hallom, rajzolom! / Erősné Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 23. . - ill.
39.
Monológ készült Szabó Lőrinc műveiből : előadás : Térei Sándor Tatabányán is előadta az Egymás Bábelében című produkciót / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 91. sz. (2015. április 18.), p. 4. - ill.
40.
Nemzetközi könyvtárbuszos találkozó Pécsen / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 21. - ill.
41.
Római fürdők, fürdőkultúra a Brigetio-ban talált leletek alapján : Szamadó Emese előadásáról / Feketsné Kisvarga Anita. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 6-8. - ill.
42.
Semmibe néző könyvbemutató : [hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 92. sz. (2015. április 20.), p. 3.
43.
Szlovák-magyar könyvtáros találkozó Érsekújváron / Ifj. Gyüsi László ; Nász János ; Voit Pál. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 27-28. . - ill.
44.
Téri Sándor színművész műsora a könyvtárban : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 81. sz. (2015. április 7.), p. 4.
45.
Trendhagyó irodalomóra a könyvtárban : [hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 90. sz. (2015. április 17.), p. 2.
46.
Új könyvtári berendezések az átépített dunaalmási művelődési házban / Voit Pál. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 19-20. - ill.
47.
Ünnepeljük olvasóinkat! / Dollmayer Bea. - In: Könyvtári levelező/lap. - 27. évf. 2. sz. (2015.), p. 21. - ill.
48.
Vázsonyi Judit lesz a könyvtár vendége : [hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 97. sz. (2015. április 25.), p. 2.
49.
Vesíts el egy könyvet! / Dományi Zsuzsanna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 4. sz. (2015. április), p. 10. - ill.